

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXIX. Št. 128 (11.544)

TRST, petek, 3. junija 1983

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, od 8. maja 1945 pa v osvojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

V RIMU PREDSTAVILI VOLILNI PROGRAM KOMUNISTIČNE PARTIJE

Komunisti postavljajo svojo kandidaturo za novo vlado brez krščanske demokracije

Program KPI vsebuje v glavnem štiri točke - Predlog za odpravo senata in skrčenje števila poslancev - Pozornost do socialističnega programa

RIM — Predstavnik komunistične partije so včeraj v Rimu na posebni programski konferenci predstavili volilni program partije. Danes bo tajnik KPI Enrico Berlinguer povlekel nekatere zaključke.

Temeljni cilji, ki si jih je komunistična partija zastavila, so štirje. V prvi vrsti gre za sanacijo in obnovo države: v središču je, kot zme- raj, tako imenovano moralno vprašanje: treba je namreč že prenehati s pogojevanjem in zasedbo javnih struktur s strani strank, obenem pa nujno najti način tesnega sodelovanja med predstavniki političnega življenja in znanstveniki ter izvedenci. Komunistična partija predlaga med drugim celo vrsto konkretnih sprememb institucionalnih mehanizmov. Tako obstaja predlog za odpravo senata ter za skrčenje števila poslancev, ki bi se moralo znižati za več kot polovico. Okrepi- bi kazalo parlamentarne komisije in močno omejiti poseganje po zakon- skih odlokih. Nadalje, predsednik vlade je treba spet zagotoviti odgo- vornost pri izbiri ministrov, tako da se vrne izvršnemu organu njegova ustavna vloga.

V razpravo je posegla cela vr- sta izvedencev, gospodarstvenikov, pravnikov ter predstavnikov sveta kulture. Naj omenimo poseg Stefa- na Rodotà, ki je obravnaval vpra- šanje demokracije in je postavil v središče problem razširitve sode- lovanja na kar se da veliko število državljanov, ki morajo imeti dejan- sko nadzorstvo nad javnimi odloči- tami. Pri tem se je Rodotà sklice- val na »distino pravic državljanov«, ki jo vsebuje komunistični program.

Glede gospodarskih vprašanj je Napoleone Colajanni zelo ostro kri- ziral načrt Guida Carlija za premo- šitev krize in inflacije v Italiji, saj bi do tega prišlo na račun zapo- slenosti. Komunisti postavljajo svojo kandidaturo za vstop v vlado, je dejal predsednik gospodarske komi- sije centralnega komiteja in pred-

laga za razliko od krščanske demo- kracije, nov vsestranski razvoj. O tem je v popoldanskem urah spre- govoril tudi Giorgio Napolitano, ki je polemiziral predvsem s kvali- tativni in tistimi, ki zagovarjajo vzdr- žanje pri skorajšnjih volitvah, češ da so programi vseh političnih strank enaki. Komunisti imamo vse možnosti, je dejal predsednik ko- munističnih poslancev, in vsa pra- vico, da se potegujemo za oblast v Italiji.

R. G.

PEKING — Po večmesnem molku so na Kitajskem končno po- trdili vesti, da je Mongolija izgna- la s svojega ozemlja na tisoče Ki- tajcev. Kljub protestom Pekinga, se izgovarja Mongolija prebivajočih Ki- tajcev nadaljuje.

Fanfani potrdil pooblastilo ministru za delo

Scotti povabil za torek Federmeccanico in FLM

Toda Confindustria noče posredovati pri pogajanjih o pogodbi kovinarjev

RIM — Fanfani je ugodil od- ločnemu pozivu sindikatov in je pooblastil ministra za delo Scot- tija, naj skliče v torek ponoven sestanek s Federmeccanico in FLM za nadaljevanje pogajanj o obnovitvi delovne pogodbe za ko- vinarje zasebnih podjetij. Pred- sednik vlade se je srečal s Scot- tijem takoj po nekoliko zapozne- lem povratku iz Williamsburga in se je z njim posvetoval o uro, nakar je njegovemu dosedanjemu posredovalnemu delu podelil »če- gen« v imenu celotne vlade in s tem okrepil njegovo vlogo.

Sindikati, tako FLM kot enotna zveza, so pozdravili odločitev in potrdili stališče, da ne zahtevajo posredovanja glede vsebine po- godbe, ampak pritisk vlade, ki s sopodpisnice januarskega sporazu-

ma o cenj dela, na delodajalce, da ga spoštujejo v vseh njegovih delih. Kot je znano se Feder- meccanica upira izvajanju obve- ze o skrajšanju delovnega časa za 40 ur letno (v dveh obdobjih) zlasti za kovinarje, ki delajo v izmenah in v železarnstvu in imajo že nekoliko krajše delovnike.

Scotti sicer načelno podpira sta- lišča sindikata, a je na zadnjih ločenih srečanjih s Confindustria in zvezo CGIL-CISL-UIL predlagal tudi nekaj kompromisov, tako da bi delodajalci del skrajšanja nadome- stili z dodatki pri plačah. Toda predsednik Confindustrie Merloni je včeraj zavrnil posredovanje vlade in ponovil znana neposust- liva stališča, zaradi česar ostaja usoda nove Scottijeve pobude v dvomu.

Tiskovna konferenca v sekretariatu za zunanje zadeve

Jugoslavija pripisuje velik pomen razvoju dobrososedskih odnosov

Na konferenco UNCTAD se je doslej prijavilo že 145 držav

BEOGRAD — Tiskovni predstavnik zveznega sekretariata za zuna- nje zadeve Svetislav Vujović je izjavil, da Jugoslavija pripisuje velik pomen razvoju dobrososedskih odnosov in vsestranskemu sodelovanju z vsemi sosednjimi državami. Jugoslavija je tudi doslej imela redne in pristne stike na vseh ravneh s temi državami in to je ostala trajna usmeritev, je poudaril Svetislav Vu- jović.

Na redni tiskovni konferenci je potrdil, da je predsednik ZIS Milka Planinc dobila pismo grškega pre- miera Andreasa Papandreuja. S tem je odgovoril na vprašanje novinarja, ki se je skliceval na izjavo pred- stavnika grške vlade, da je Pa- pandreu poslal pismo balkanskim voditeljem, med njimi tudi predse- dni ZIS Milki Planinci, v katerem jih poziva, naj podprejo njegov na- črt za preobrazbo Balkana v neje- drsko območje.

Na vprašanje, kakšno je stališče Jugoslavije v zvezi s pobudami za pospešitev sodelovanja na Balkanu, je Svetislav Vujović odgovoril: »Več-

stransko sodelovanje balkanskih dr- žav je bila tema nedavnih pogovo- rov jugoslovanskih visokih voditeljev z voditelji držav in vlad balkanskih držav. Ob tej priložnosti so jugoslo- vanski predstavniki ponovili privre- nost Jugoslavije večstranskemu bal- kanskemu sodelovanju na vseh pod- ročjih.

Kako ocenjuje najnovejši razvoj dogodkov v Srednji Ameriki in vno-

Poziv organizacij iz Bazovice ob fašistični provokaciji

Ob nezaljubljeni napovedi ju- trišnjega misovskega shoda v Bazovici so se včeraj sestali predstavniki vseh vaških orga- nizacij iz Bazovice in izdali na- slednje poročilo - poziv:

»Vse politične, kulturne, go- spodarske in športne ter orga- nizacije iz Bazovice ostro pro- testiramo proti napovedanemu fašističnemu zborovanju v naši vasi, ki pod pretezo volilnega shoda skuša še zaostri napeto ozračje. V zadnjem času smo pričali ponovnemu grobemu na- padu na Slovence in vse demo- krate, ki se je najvidneje izrazil z mazaškimi akcijami in oskrumami spomenikov naših padlih za svobodo. Z ogorče- njem ugotavljamo, da so vse te provokacije nepravilno ostale nezakazane.

Nedopustno je fašistično zbo- rovanje prav v naši vasi, ki je za vse Slovence simbol upora proti fašizmu. Zato pozivamo vse demokrate, Slovence in Ita- lijane, naj se jutri ob 17. uri zberejo v Bazovici pred vaškim spomenikom in s svojo prisot- nostjo izpričajo svoj protest in antifašistično budnost.

VEČ NA DRUGI STRANI

Včeraj se je dolar povzpela na 1.512 lir

RIM — Tečaj dolarja se je včeraj povzpela na novemu zgo- dovinskemu rekord v razmerju z italijansko valuto: 1.512 lir. V zadnjih 11 letih se je torej njegova vrednost v lirah kar potrojila, saj je dolar stal leta 1972 le 591 lir. Največji vzpon je pa dosegel po letu 1981, ko je Reagan s svojo politiko vi- sokih bančnih obresti spravil v hude monetarne težave ma- lone vse zveznike, z brezob- zirnostjo, ki jo je še potrdil v Williamsburgu. To je še pose- šilo vzpon dolarja, kar bo mo- čno obremenilo trgovsko bilan- co Italije, ki je prisiljena pla- čevati skoraj polovico uvoza z ameriško valuto in bo hkrati pospešilo inflacijo.

Drugo temeljno vprašanje je po- zivitev gospodarskega razvoja. Ko- munisti zagovarjajo večjo strogo- st, kar pomeni predvsem prizade- tisti, ki so se z inflacijo okoristili, prizadevati si za večjo pravičnost pri delitvi dohodka in oblasti, se pravi ne krčiti javnih izdatkov in javnih storitev, temveč dati izdat- kom drugo vsebino ter dati absolut- no prednost zaposlenosti. S tem v zvezi je bilo več različenih in razle-

NA VČERAJŠNEM OBRAVNANJU MINISTROV ATLANTSKEGA ZAVEZNIŠTVA V BRUSLJU

NATO ponovno potrdil dvojni sklep o namestitvi novih jedrskih raket srednjega dometa v Evropi

Iz sklepnega dokumenta pa vsekoro izhajajo razlike med članicami - Glede izdatkov za obrambo ostaja vse pri starem, Evropa noče namreč še povečati dobičkov ameriške vojne industrije

BRUSLJ — Potrditev dvojnega sklepa NATO iz leta 1979 o na- mestitvi novih jedrskih raket srednjega dometa v Evropi, če ne bodo medtem v Zvezi dosegli sporazuma o omejitvi tega orožja, in obveza, da bodo članice kot doslej zviševale letno za 3 odstotke svoje izdatke za obrambo sta edina konkretna rezultata zasedanja obrambnih ministrov atlantskega zaveznitva v Bruslju.

V bistvu so le z drugimi beseda- mi ponovili vsebino politično - vo- jaškega dokumenta iz Williamsbur- ga, a enakega proclata enotnosti ni- so uspeli vzpostaviti. V sklepnem dokumentu ob včerajšnjem koncu za- sedanja so bili primorani dodati, da španija ni podpisala sklepnega dokumenta, da je Grčija izrazila res- ne pomisleke, da je danska vlada res podprla modernizacijo rakete- ga sistema, a je obenem poudarila, da se s tem njen parlament ne strinja. Prav tako je na dani nizozem-

sko in belgijsko »nenavdušenje«, medtem ko je obveza o 3 odstotkih prav tako deležna različnih razlag. Zgovorna je napoved, da bo Bel- gija še pred koncem junija umak- nila iz sklopa sil NATO v ZRN dve raketi tipa »nikes« in že načrtuje umik nadaljnjih dveh. Prav tako je bruselska vlada po- trdila, da ne bo kupila novih ame- riških raket »patriot«, kar ji bo omogočilo prihranek v višini 1000 milijard lir. Prav tako bo za 70 milijard lir privarčevala z umikom evropskih zaveznic ne želi konven- cionalnega orožja zadnje generaci- je, saj imajo nad njim monopol ZDA. Če sedaj je razmerje med evropskim in ameriškim orožjem ena proti deset v korist ameriške vojaške industrije.

Gospodarska kriza, ki pesti Evro- po, ob istočasnem vrtočnem vi- šanju tečaja dolarja sta glavna razloga, da Evropa skoraj popolnoma popušča in ne more u- goditi prav vseh želja Reaganove administracije. Tudi glede vplete- nosti atlantskega zaveznitva ob morebitnih krizah loven Evrope, ki pa bi prizadela »življenjske inte- rese Zahoda«, niso mogli v Bruslju pristati na avtomatizme. A že pri- stanek na dvostranska pogajanja o možnosti vojaških posegov je skraj- no zaskrbljujoč. V primeru Italije pa je tudi skrajno vprašljiv, saj je to privoljenje dala vlada, ki ima le še nekaj tednov življenja.

Medtem pa se nadaljuje bitka za prepričevanje javnosti, da bo mo- goče SZ pripraviti do popuščanja, če bo Zahod neomajno vztrajal pri namestitvi novih ameriških raket srednjega dometa pred koncem le- ta. Propagandni aparati vladajočih strank v Veliki Britaniji, ZR Nem- čiji in tudi v Italiji se na vse kriplje trudijo, da bi dokazali »svo- bodne izbire« Evrope in smotnost dokumentov iz Williamsburga in Bruslja. Pri vsem tem pa ima glavna vloga Reaganova admini- stracija. Weinberger je včeraj po-

novil govorice o premičnih sovet- skih jedrskih raketah do tisoč ki- lometrov dometa in zagotovil, da bodo tudi te postavili na tehtnico pogajanj v Zvezi. Reaganove iz- jave, da bo SZ pristala na popu- ščenje šele, ko bodo proti njej usmerjene nove rakete, je predsi- nočnim precej ostro izpodbil ka- nadski premier Trudeau, ki je po- udaril, da je to le Reaganovo me- njeno in ne njegovo.

Ob vsem tem pa se lahko s pre- česno mero zaskrbljenosti ocenju- jejo večeršnje izjave predsednika italijanske vlade Fanfania, ki je na- vedel, da vojaško-politični doku- ment podpira večina Italijanov. S svojo izjavo je bržkone hotel odbiti v predvsem upravičene očitke ita- lijske partije, da po svetu po-

Glede davčne pravičnosti

Minister Forte se je verjetno prehladil

RIM — Finančni minister Forte se je poohladi, da davčni priliv ne narašča več predvsem na račun podreje delovne sile, češ da v prvih 4 mesecih leta so se odte- gljaji na plačah povečali za 45,9 od-

stotka, na samostojnem delu pa za 71 odstotka. Toda ta poročilo je za državne uslužbence dosegel v pri- merjavah z lanskim prvim štirime- sečjem kar 135 odstotkov, davki na osebne dohodke zaposlenih in po- sredni davki na potrošnjo pa so se povišali mnogo bolj (skoraj 53 od- stotkov) v primerjavah z davčnimi družb in z davki na finančne pose-

MOSKVA — V prvi polovici junija bo pakistanski zunanji minister obiskal Sovjetsko zvezo. To je prvi pomembnejši obisk nekoga pakista- nskega voditelja po sovjetski zasedbi Afganistana. In prav Afganistan bo glavni predmet pogovorov. Prav za- to je Moskva v zadnjem obdobju o- milila skoraj vsakodnevne napade na pakistansko politiko.

Z VČERAŠNJEGA SREČANJA VLADA-SINDIKATI

Za rešitev Zanussijevih obratov svež kapital iz Milana in Turina

Poleg »Consortiuma« naj bi na pomoč priskočil tudi Fiat - V ponedeljek posvet na deželni upravi

RIM — Na ministrstvu za prora- čun se je včeraj začelo srečanje vlada - sindikati o industrijskih de- javnostih in krizi. Srečanja, ki je namenjeno predvsem obravnavi težav, v katerih se nahajajo kemi- ska, železarska in elektronska in- dustrija, so se udeležili ministri za industrijo Pandolfi, za proračun Bo- drato in za državne soudeležbe De Michelis, medtem ko so sindikalni delegaciji načelovali generalni taj- niki Lama, Carniti in Benvenuto.

V okviru razprave o položaju v obratih, ki se udeležujejo na po- dročju civilne elektronike, je mi- nister Pandolfi posebej obravnaval problem industrijske grupe Zanussi (24 družb, 26.000 nameščenih delav- cev, promet v lanskem letu 1566 mi- liard lir, poslovna izguba glavne družbe 130 milijard). Družina Zanus- si, je dejal minister, namerava o- braniti v lanskem letu 1982 vse del- nicne holdinge. Dne 8. junija bo Medinistrski odbor za industrijsko načrtovanje sprejel sklep o izloči- tvi elektronskega sektorja, ki pre- ide pod okrilje nove družbe REL, tako da bo proizvodnja »bele tehni- ke«, ki predstavlja 68 odst. celotne- ga prometa grupe, ostala pod nad- zorstvom družine. Milanska finan- čna družba »Consortium«, ki je te dni sporočila, da je pripravljena pri- spevati k »sanaciji« pordenonskega holdinga, naj bi bila soudeležba le kar zadeva proizvodnjo elektroni- čnih strojev za gospodinjstvo. Za sanacijo družbe je med drugim pre- videno povečanje glavnice s seda- njih 80 na 200 milijard lir.

V zvezi z vestmi, ki so se pojavi- le v italijanskem tisku in po kate- ri naj bi vodstvo družbe Zanussi prevzel delegirani upravitelj Fiat. C. Romiti (Fiat kontrolira 10 odst. glavnice družbe »Consortium«), je ravnateljstvo avtomobilske hiše včeraj odločno zanikalo to možnost, hkrati pa je dalo razumeti, da je tudi sama Fiat pripravljena podpi- sati del povečane glavnice pordenon- ske družbe.

Delavci Zanussijevih obratov na Pordenonskem so včeraj ponovno izrazili svojo zaskrbljenost glede bo- doče usode grupe z dvurno stavko, med katero so »zastavili« tudi urade obrata Rex v Porci. V ponedeljek se bodo na deželi sestali predstavi- niki odbornitva za industrijo, sin- dikalnih organizacij in holdinga, da bi skupno pregledali nastal po- ložaj in možnosti posega deželne u- prave s sredstvi na razpolago po zakonu štev. 828.

RIM — Število razpok v Italiji se po daljšem času zopet večja. Po podatkih, ki jih je zbral Osrednji

zavod za statistiko, se je v lanskem letu razdrlo 13.731 zakonov, med- tem ko je znašalo število razpok od leta 1975 dalje povprečno po 11.000 na leto. Višek so zabeležili v letu po sprejetju ustreznega zakona, to je v letu 1972, z 32.627 razpokami.

Vsak državljan ima 6 milijonov dolga

RIM — Italijanska država je za dolžena za 350.000 milijard lir. Ker pa moramo vrzeli v državni bla- gajni tako ali drugače zapolniti dr- žavljan, to pomeni, da ima vsak Italijan, od komaj rojenega do naj- starejšega »korenine«, ne da bi se sploh zavedal, več kot 6 milijonov dolga, povprečna tričlanska druž- na pa skoraj 20 milijonov. Največji delež dolga predstavljajo državne zadolžnice (BOT), obveznice in kre- diti državne banke.

EVROPSKO KOŠARKARSKO PRVENSTVO Italijani za zlato kolajno

NANTES — S sinočnjim zmago v polfinalu proti Nizozemski (88:69) se je Italija uvrstila v veliki finale evropskega košar- karskega prvenstva v Franciji. »Azzurri«, ki so po pričakova- nju in brez težav odpravili, si- cer pošteno vnapreženo, bodo do- do jutri igrali za zlato kolajno proti Španiji, ki je v sredo pre- magala SZ.

Jugoslavija pa, ki je na tem EP bridko razočarala, bo za- neslagala za 7. mesto proti ZRN.

VEČ NA ŠPORTNI STRANI

TENISKO PRVENSTVO FRANCIE Mima Jaušovec v velikem finalu

PARIZ — Jugoslovanka Mima Jaušovec je na mednarodnem te- niškem turnirju Francije dose- gla izjemen uspeh: uvrstila se je v veliki finale.

Mariborčanka je namreč v pol- finalu po treh setih igre (3:6, 7:5, 6:2), premagala Britanko Jo Durie. Mima bo jutri v velikem fi- nalu igrala proti Američanki Chris Evert Lloyd, ki je včeraj odpravila svojo rojakinja Andreea Jaeger po samih dveh setih igre.

Hud porast politične temperature pred volilno preizkušnjo na Otoku

LONDON — Na britanski politični šahovnici se je v predvolilni tek vključilo novo zaveznitvo, ki utegne nekoliko zmešati račune konservativcem potem, ko so praktično že opravili za laburiste.

Gre za zaveznitvo med socialdemokrati in liberalci, ki se pred- stavljajo skupaj zato, da bi premagali laburiste in torej z volitev izšli drugi, tik za konservativce. Tudi zadnje predvolilne raziskave javnega menja kažejo obetaven napredek zaveznitva, čeprav mu ne zagotav- ljajo zmage nad laburisti; še več, zdi se, da gre pravo nastopajočo vo- lilnega konsenza predvsem na račun konservativcev. Nič čudnega zato, da je v vrstah stranke Margaret Thatcher vse več zaskrbljenosti in da se volilna od konservativcev od laburistov počasi obrača na novo za- zveznitvo.

Pod laburistično streho pa se po hudih nasprotjih okoli enosmerne jedrske razorožitve, ki so tudi javno izbruhnile, še ni povrnil mir. V jedrskih krizah je njihov lider Michael Foot, ki ga je spravila v glo- buko zadrega njegova soproga, ko je dejala, da se bo po volitvah u- maknil, četudi bi zmagal. Seveda je Foot ženine besede hitel poprav- ljati, a vse kaže, da je njegova politična kariera v nezadržnem zatonu. Če tem laburističnim razmeram pristajejo se nenehno pripravljenost od konservativcev na bučno izražanje njihovih notranjih nepravil, je po- vsem jasno, da drugi najmočnejši britanski politični sili volitve ne mo- rejo obetati dosti veselja.

Dodatna tema britanske volilne kampanje pa seveda ni mogla biti drugača kot tragična falklandska vojna in še posebno potopitev argen- tinske križarke »General Belgrano«, ki je zahtevala 386 človeških ži- vljenj. Laburisti trdijo, da so o tem odprli uradno preiskavo, ker je po- ljup napočila Margaret Thatcher osebno v trenutku, ko so bila v teku pogajanja za mirno rešitev krize.

Na sliki (teletoto AP): Margaret Thatcher in Francis Pym na eni od predvolilnih tiskovnih konferenc, na katerih sta morala zagovarjati svoje ravnanje v falklandski vojni.

DVA TEDNA PRED PAPEŽEVIM OBISKOM

Jaruzelski trezno o poljskih razmerah

VARŠAVA — Dva tedna pred papeževim obiskom na Poljskem je prvi sekretar Poljske združene dela- ske partije in predsednik vlade, Wojciech Jaruzel- ski, izrazil pričakovanja »tamkajšnjih oblasti za o- bisk, ki ga je označil kot »pomembnega«. V svojem zaključnem posvetu na 12. zasedanju CK PZPD je Jaruzelski v isti sapi zavrnil obožstvo sovjetske re- vije »Novoje vremja« o nekakšnem pluralizmu na Pol- skem in sprožil neobičajen napad na dogmatike zno- traj stranke. Značilno je tudi dejstvo, da so to po- ročilo v Varšavi objavili šele včeraj, se pravi na dan, ko je primas Giemp z verskih svečanosti, ki so se jih udeležili desettisoči Poljakov, pozval k družbenemu sporazumevanju.

V realističnem posvetu, kjer je brez olepševanj naznanil politične slabosti, je Jaruzelski znova po- vsem odklonil opozicijske dejavnosti in hkrati poseb- no odločno obsojal sektaško znotraj same partije. V bistvu je torej branil »suvereno izbiro« z decembra 1981 in kljub potrditvi nespremenljivosti poljskih zu-

nanjih zaveznitve zatrdil, da je dežela svoje pro- bleme sposobna rešiti sama.

V odgovor na obožstvo o pluralizmu pa Jaruzelski pravi, da Poljaki upoštevajo različne načine inter- pretiranja številnih problemov v deželi, kjer te raz- like resnično obstajajo. Kljub temu pa to nima nič- sar opraviti s tistim, čemur pravimo politični plura- lizem, in ki je v zadnjih letih na Poljskem postal pra- va moda.

Drugi del svojega posega posveča Jaruzelski pa- peževemu obisku, iz katerega bi morala iziti dobra volja za izboljšanje poljskih razmer in za razvoj prihodnjih odnosov med cerkvijo in državo. V zgo- dovinem obratovanju tega obiska bodo prav gotovo prevladale prednosti za poljski narod in državo, za domovino in mir, je prepričan predsednik Jaruzelski, pa čeprav priznava, da odnosi med poljsko cerkvijo in državo niso bili vedno idilični. Vendar pa hkrati poudarja, da so bila zadnja tri leta krize težak pre- izkus za te odnose, ki so se kljub vsemu ohranili in razvijali.

PREDVOLILNA KAMPANJA V ZNAMENJU USTVARJANJA NAPETOSTI

Ogorčenje med slovenskim prebivalstvom ob napovedi fašističnega shoda v Bazovici

Predstavniki vaških organizacij iz Bazovice pozvali prebivalstvo, naj se jutri zbere pred spomenikom padlim - Fašistični shod premaknili za sto metrov

Napoved fašističnega shoda na glavnem bazovskem trgu, pred spomenikom padlim v NOB, je zlovesče odjeknila med slovenskim prebivalstvom. V preteklosti ni bilo navade, da bi mislovec prirejal predvolilne shode po slovenskih vaseh, kjer pač nimajo svojih volivcev. Sami so se dobro zavedali, da bi vsak njihov shod izvenel kot provokacija. To da to, čemur so se sami mislovec v preteklosti izogibali, se je tokrat zgodilo in zgodilo se je na tako demonstrativen način, da ne more biti dvomov ne le o očitnih provokaturnih namenih tržaskih fašistov, ki že dalj časa stopnjujejo protislovensko kampanjo, temveč najzelo tudi o želji, da tokrat izpovejo za kaj hujšega kot zgolj besedne spopade.

Kaj misel vsakogar izmed nas ob tej neverjetni in nezaljubljeni napovedi je tako najbrž bilo vprašanje, kako je mogoče, da do takšnega shoda pred slovenskim spomenikom, ki so ga fašistične roke že nečesto-krat pomazale z gusnami napisi in žaljivkami, sploh pride, in povrh, da pride istočasno s festivalom komunističnega tiska v bližnjih društvenih prostorih. Izgovor organov javne varnosti, ki so ji nekateri predstavniki demokratičnih sil (VZPI - ANPI, KPI) včeraj izrekli veliko zaskrbljenost vse tržasko demokracije, zlasti pa slovenskega prebivalstva, ter zahtevali prepoved fašističnega predvolilnega shoda, je dokaj preprost in v marsičem neoporečen. Sklicujejo se na zakon, ki v volilni kampanji dovoljuje vsaki politični stranki, da prireja predvolilne shode, kjer se ji pač zljubi. Za dolocitev shodov je predpovestil poseben organ - odbor za predvolilno premirje, v katerem so zastopane vse stranke, in ta odbor očitno ni imel posebnih pomislekov glede jutrišnjega shoda MSI v Bazovici. Če je odbor pristal, imamo mi vezane roke, zatrjujejo na kvesturi in na prefekturi, naša dolžnost je le ta, da preprečimo morebitne incidente, za kar bomo prav gotovo poskrbeli.

Kar se pristojne oblasti na posredovanje demokratičnih sil lahko konkretno navede, je le to, da so premaknile shod z glavnega trga pred spomenikom na "prostor pred lekarno. Jutri pa bodo, kot rečejo, nastrazile s precejšnjimi policijskimi silami epredvideni prostor.

V Bazovici so se včeraj sestali predstavniki vseh političnih, kulturnih, gospodarskih in športnih organizacij, ki so izrazili veliko ogorčenje nad fašistično provokatивно pobudo. Če predvčerajšnjim je delegacija vaških organizacij nastopila na orožniški postaji < zahtevo, da se fašistični shod prepove. Na si-

nočnem srečanju, ki so se ga udeležili tudi predstavniki partizanskega združenja VZPI - ANPI, je bilo sklenjeno, da se pozove vse demokracije prebivalstvo, Slovenci in Italijani, da se množično zberejo jutri ob 17. uri v Bazovici pred vaškim spomenikom in s svojo prisotnostjo na miren način izpričajo svoj protest in antifašistično budnost.

Domet fašistične provokativne dejavnosti se s tem ne izpra. Kot vemo, bo v ponedeljek popoldne predvolilni shod MSI na Trgu Unità, ki se ga bo udeležil tudi vse pogostejši obiskovalec našega mesta Almirante. Vsestranski tajnik neofašistične stranke je bil v Trstu šele pred dobrim mesecem. Že tedaj je sprožil predvolilno kampanjo, in odprl jo je v znamenju Giunte, zlo- glasnega požigalca slovenskega Narodnega doma, sedaj pa prihaja v

naše mesto, da bi tedaj načeto protislovensko kampanjo zabeležil z novimi protislovenskimi izbruhmi, kot napoveduje mislovsko glasilo v teh dneh. Za kroniko naj še povemo, da je bil shod z Almirantejem najprej mišljen pred bazovsko fojbo, a poteza ni uspeša, zato pa so se odločili za jutrišnji letišni shod v vasi, na katerem bo govoril Griz, znani bivši fašistični prepeač in sedaj občinski svetovalec.

Protest ŽZI-UDI zaradi podražitve kruha

Zveza ženskih Italij - UDI je ostro obsodila nadaljnjo podražitev kruha v tržaski pokrajini. Ukrep, je rečeno v protestu ŽZI - UDI, bo znova prizadel najrevnejše sloje prebivalstva in v prvi vrsti upoko-

PO TORKOVEM SESTANKU PREDSTAVNIKOV INTERSINDA IN FILM

Delavci VM tri mesece v dopolnilno blagajno

V brezdelju se bodo vrstili izmenično vsaka dva tedna Vodstvo tovarne obljubilo organičen proizvodni načrt

Delavstvu tovarne VM, v kateri izdelujejo motorje za industrijsko pa tudi kmetijsko rabo, je bila za nadaljnje tri mesece potrjena dopolnilna blagajna. To seveda ne pomeni, da bo vseh 320 delavcev obrabta VM in 150 iz obrabta VM2 (prej CMI) istočasno za dobrih 90 dni križem rok, ampak se bodo v blagajni brezdelja vrstili vsaka dva tedna po skupinah kakih 50 moči.

To je eden od <rezultatov> predvčerajšnjega sestanka med predstavniki zveze industrijskih podjetij z državno soudeležbo Interind in e-notne sindikalne zveze kovinarjev FLM. Sindikalisti so od vodstva VM-Group ponovno odločno zahtevali, da se jasno izreče o tem, kakšne načrte ima s tržasko tovarno; proizvodnja motorjev za električne generatorje, sesalke, mešalce betona, raznovrstno kmetijsko mehanizacijo idr. neprestano upada, zapostavljen raven se je tudi znižala, načrtov za v bodoče pa nobenih. Ne samo, izdelovanje tako imenovanih

linijskih motorjev se bo zaradi tržnih zakonov prejel ali slej moralo prenehati in že sedaj je treba misliti na to, kako nadomestiti ta del proizvodnje. Problem bi bilo treba rešiti v okviru področnega načrta, a tudi tega še vedno ni kljub tolikim obljubam ministra De Michelis na deželni konferenci o državnih soudeležbah lani. Sindikalisti so v torko zatrdili industrijcem, da jim za pripravo organičenega razvojnega industrijsko - ekonomskega načrta dovolijo le tri mesece časa, kolikor bo pač trajala dopolnilna blagajna.

Zastopstvo Interinda se je z njimi domenilo za novo srečanje v juniju.

VOLILNA ZBOROVANJA

KPI Ob 17. uri se bosta kandidata za poslansko zbornico Spetič in Cuffaro srečala z delavci v socialnem centru pri Domju.

Ob 18. uri na Trgu Cavana shod s Perlo Luso in Ester Pacor. Ob 20. uri bo senatorka Jelka Gerbec govorila v društvenih prostorih KD <Ivan Grbec> v Škedenju. Ob isti uri bo v socialnem centru v Sesslanju srečanje o problemih mamil, na katerem bodo govorili ravnatelj psihiatrčne službe tržasko pokrajine Rotelli, član upravnega sveta KZE Pessato in Perla Luso.

SLOVENSKA SKUPNOST Danes ob 19. uri bo na strankinem sedežu (Ul. Machiaveli 22) sestanek komisije za gospodarska in socialna vprašanja.

PSI Posl. Gruber-Bencova in Carbone bodo govorila ob 10. uri na Trgu Valmura in ob 11. uri v Naselju sv. Sergija.

četku julija, ko naj bi skupaj preverili stanje na področju naložb in proizvodne organizacije, drugo takšno snidenje pa bo po izteku dopolnilne blagajne, ko naj bi se po obvezah delodajalcev začel uresničevati tolikanj pričakovani načrt prave, smotne industrijske politike tudi za tržasko obrabta VM, ne le za soderodne tovarne, ki jih ta industrijska skupina ima znotraj države. Sindikalisti so mnenja, da mora pri zadevi svojo vlogo odigrati tudi finančna družba Finmeccanica, saj brez denarja ni mogoče snovati nobenih načrtov.

Je objube, ki so bile tržaskim sindikalistom dane <predvčerajšnjim>, narekavala zgolj predvolilna računica?, se je vprašal zastopnik FLM, ki nam je obrazložil potek sestanka. (dg)

● V ponedeljek, 6. junija, se bo na sedežu v Rotonda del Boschetto 3/T sestali svetovlanski rajonski svet.

OD 29. AVGUSTA DO 10. SEPTEMBRA <BENEČIJA 1983>

Mladinski raziskovalni tabor bo letos v Beneški Sloveniji

Prvi dve izdaji sta bili v Barkovljah pri Trstu in v Doberdolu - Organizatorji so SLORI, Odsek za zgodovino pri NSK in društvo naravoslovcev <Tone Penko>

Po prvem uspelem poskusu mladinskega raziskovalnega tabora <Barkovlje 81> (ob 22. do 27. junija 1981) je bila naslednje leto izpeljana druga izvedba <Doberdob 82> (od 30. avgusta do 11. septembra 1982). Prireditelji obeh taborov so bili: Slovenski raziskovalni inštitut, Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Društvo slovenskih naravoslovcev in tehnikov <Tone Penko>. Ob strani nam je vedno stalo gibanje Znanost mladini iz Ljubljane, ki skrbi za mladinske raziskovalne tabore v matični domovini. Prva izvedba mladinskega raziskovalnega tabora je bila na Tržaskem, druga na Goriškem. Poosev naravno je, da smo se le to odločili, da poizkusimo prenesti akcijo v Benečijo.

Sedevo se priprave za tabor v Benečiji bolj zahtevne. Vsi poznamo realnost slovenske narodnostne

skupnosti v videmski pokrajini. Prav iz tega razloga je važno tam prirediti tako pobudo, na drugi strani pa jo je potrebno vse bolj pripraviti. Ugotovitev velja za vse: organizatorje, mentorje in mlade raziskovalce. Slednji so dijaki in di-

jakinje višjih slovenskih srednjih šol na Tržaskem in Goriškem. Prav te dni je bil objavljen razpis, kjer organizatorji obveščajo zainteresirane o mladinskem raziskovalnem taboru <Benečija 83>. Poleg Tržacanov in Goričanov se nadejamo prisotnosti mladih iz Benečije, saj bi tako idealno povežali mlade iz cele dežele.

Letošnji tabor bo trajal od 29. avgusta do 10. septembra 1983. Sedež tabora bo v novem dijaškem domu v Špetru Slovenov. Na razpolago je največ trideset mest za mlade raziskovalce. V sklopu tabora se bo odvijalo precej interdisciplinarno delo. Raziskovalno delo bo potekalo v petih skupinah: etnološki, geografski, naravoslovni, sociološki, zgodovinski. Poleg samega tereenskega raziskovalnega dela predvidevamo program tabora se predavanja, razgovore, rekreacijo, celodnevni izlet po Benečiji, srečanja z domačini in mladimi iz občine Špetter. Skratka, vse to je vključeno v spored mladinskega raziskovalnega tabora, ki zahteva celega mladega človeka. Mnogo dela in truda, a tudi precej novega, zanimivega in zabavnega.

Organizacija akcije <Benečija 83> zahteva predhodno dogovor in predpriprave pred samo izvedbo mladinskega raziskovalnega tabora. Na tem področju je bilo marsikaj že storjenega, mnogo pa bo treba še izdelati. Prav zaradi tega bo še v juniju skupen sestanek vseh prijavljenih na tabor. Organizatorji in mentorji pa si bodo podrobno ogledali teren, da se nato lahko podrobno izdela raziskovalni program tabora. Na podlagi izkušenj prejšnjih dveh akcij organizatorji z zaupanjem vidijo prihodnost. Optimizem in dobra priprava sta predpogoj pri izvedbi take naloge. Celoten projekt seveda tudi nekaj stane in ne prav malo. Pri finančnem vprašanju je seveda precej neznank, vendar zaupamo v tiste, ki so nam doslej stali ob strani in gmotno podpirali raziskovalni tabor: Raziskovalna skupnost SRS, gibanje Znanost mladini, vsi slovenski demarni zavodi v deželi FKJ, Cassa di risparmio, nekatere javne uprave v naši deželi.

Problemov in skrbi ne manjka. Na drugi strani pa smo oboroženi s trdnjo in dobro voljo ter z zaupanjem v lastne sile v okolju, v katerem živimo in delamo.

Milan Pahor

Od danes v Bazovici festival Unità in Dela

Na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici se danes prične festival Dela in Unità, ki ga prireja domača sekcija KPI. Danes zvečer bo pod vodstvom Oskarja Kjudra nastopil Tržaski partizanski pevski zbor <P. Tomazič>, ki bo izvajal del svojega bogatega programa. Koncertu partizanskega ansambla bo sledil ples ob zvokih Veselih gozdoc in Boljuna. Jutri bodo nastopili ob spremljavi kitare mladinci Koordinacijskega odbora mladih komunistov z vzhodnega Krasa. V večernih urah pa bo poskrbel za ples in zabavo ansambel Akkordi iz Postojne.

V nedeljo bo v kulturnem programu nastopila godba na pihala iz Ricmanj, kateri bo sledil nastop domačega mešanega pevskega zbora Lipa. Spregovorila bosta tudi pokrajinski tajnik KPI Claudio Tonel in sen. Jelka Gerbec. Zvečer pa bodo za ples igrali Akkordi.

Obiskovalcem in gostom bodo organizatorji postregli z jedmi na žaru iz tipičnimi vini iz Goriških Brd. Leteči oddelek je prijavil sodstvu zaradi sodelovanja pri tatvini in poskusu tatvine v obremenitvah o količinah 20-letnega Fulvia Borinija iz Ul. Farinela 12 in 40-letnega Alda Damiana iz Ul. Timal

V Križu se pričena partizanski praznik

Na prireditvenem prostoru pri <Martinah> v Križu se bo danes popoldne pričel partizanski praznik, ki ga prireja kriška sekcija VZPI-ANPI. Ob 17. uri bodo odprli kioske, nakar bo nastopila kriška godba na pihala <Vesna>. Praznik se bo nadaljeval jutri ob 19.30 z nastopom moškega zbora <Vesna>, temu pa bo sledil nastop balne skupine SD Mladina. V nedeljo bo ob 17. uri koncert kriške godbe, nato pa se bodo občinstvu predstavili gojenci pesalne šole iz Gorice. Vse tri večere bo za ples igral ansambel <Domači fantje> iz Divače.

Za vedno nas je zapustil naš dragi oc.

dr. IVO BONÈ

Pogreb bo jutri, 4. junija, ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališču pri Sv. Ani.

Zalostno vest sporočajo: Anica, Ivica, Igor z družinami ter drugo sorodstvo

Trst, Škedenj, Ajdovščina, 3. junija 1983

V 86. letu starosti je preminila

LEONORA KERKOČ - KRIŽMAN

(učiteljica v pokouju v Trstu)

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 6. junija 1983, ob 18. uri na Novih Zalah v Ljubljani iz 15. mrtliške vezice.

Zalostno vest naznanjajo družine: Krkoč, Križman, Kocjančič in Sorta

Sporočamo, da bo pogreb našega dragega

EMILA GOMBAČA

danes, 3. junija, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v katinarske cerkev.

SVOJCI

Lonjer, Ricmanje, 3. junija 1983

NA SINOČNJI SEJI UPRAVNEGA ODBORA

SEGATTI (KD) POTRJEJEN ZA PREDSEDNIKA KZE

Je njegova izvolitev sad dogovora med KD in Listo za Trst?

Demokristjan Renato Segatti je bil sinoči potrjen za predsednika tržasko Krajevne zdravstvene enote. Potrjeni predsednik je prejel na zasedanju upravnega odbora KZE pet glasov, komunist Pessato pa dva. Glasovanje je bilo tajno in je zato težko za gotovost trdit, kdo je podprl Segattijevo kandidacijo. Sodeč po odnosih med strankami in samim glavnim skupščini KZE vse kaže, da sta demokristjanskemu predstavnika (poleg seveda dveh zastopnikov KD) podprla še Opelt (SSK) in de Pulcinari (PSDI), peti glas pa naj bi Segatti prejel od enega izmed listarjev. Če to dejstvo odgovarja resnici, je zelo verjetno sad dogovora med demokristjani in listarji, ki bi lahko vplival na politično in upravno bodočnost KZE. Prav v sredo zvečer sta se namreč sestali pokrajinski vodstvi KD in LPT, ki sta ocenili trenutni politični položaj na Tržaskem pred bližnjimi volitvami. Kot znano se je v takojšnjih političnih krogih v preteklih mesecih večkrat govorilo o morebitni razširitvi sedanjih koalicijskih (LPT-laiko socialisti) na Kršćansko demokracijo, kar pa se doslej ni zgodilo predvsem zaradi nasprotovanja določenih krogov melonarskega gibanja.

Danes predstavitev volilnega programa KD

Volilna kampanja je tudi v našem mestu že v polnem teku. Čeprav nekatere stranke niso še predstavile svojega volilnega programa na krajevni ravni. Danes bo to storila pokrajinsko vodstvo Kršćanske demokracije, ki bo na tiskovni konferenci predstavilo program in kandidata za deželni svet ter za parlament. Jutri pa bo svojo volilno kampanjo v Trstu odprla tudi Demokracija proletariata in sicer z manifestacijo na Gondonjevem trgu, na kateri bosta govorila deželni svetovalec DP Cavallo in nosilec kandidatne liste DP v tržaskem volilnem okrožju Candotto.

V volilno razpravo je včeraj posegel tudi deželni svetovalec in pokrajinski podtajnik PSI Pittoni, ki je govoril na skupščini tržaskih socialistov. Pittoni, ki je kot znano kandidat za deželni svet, je med drugim izrazil zaskrbljenost nad

gospodarsko krizo, ki pesti tržasko pokrajino ter nakazal nekatere smerice za izhod iz tega težkega položaja. <Posebno pozornost je treba v tem okviru>, je nadaljeval kandidat <posvetiti odprtim problemom Ternija. Grandi Motori in Lloyd Adriatica>.

Naj omenimo tudi, da je včeraj <Združenje proti nasilju> izdalo novo sporočilo, v katerem poziva svoje simpatizante in pristaješe svoje imenovanih alternativnih gibanj, da na deželnih volitvah podprejo Doro Pezzilli. Slednja, ki je bila nekdo članica radikalne stranke, kandidira kot neodvisna na listi KPI.

Alvise Barison postal predsednik turistične ustanove

Upravni svet avtonomne turistične in letoviške ustanove za Trst in obalo, ki je od 8. septembra 1981 bila pod izredno komisarso upravo Daria Santina, je včeraj izvolil za njenega predsednika Alviseja Barisona. Poleg njega so v izvršnem odboru še Italo Giorgi, Attilio Serini, Ernesto Zenga in Remigio Leonarduzzi. V upravnem svetu so nadalje Albin Škerk, Luciano Tremul, Tullio Morgutti, Bruno Cavicchioli, Anna Gruber, Ivan Sirca, Galliano Devescovi, Giuseppe Gosdan, Sergio Della Toffola, Andrea Santin, V. nadzorni odbor, ki bo sestavljen iz treh članov, katerih dva imenuje deželna uprava, je bil izvoljen Armando Zipponi. Mandatna doba upravnega sveta znaša pet let.

Preklicana stavka na roškem letališču

Pomočniki in kontrolorji zračnega prometa, ki so v službi na roškem letališču, so preklicali stavko, ki so jo v prejšnjih dneh napovedali za današnji dan ter za ponedeljek in torek. Stavko so preklicali, ker je bil medtem dosežen sporazum s podjetjem.

Zborovski koncert v cerkvi na Pečah

V cerkvi na Pečah v Glinščici bodo jutri ob 18.30 nastopila mladinski pevski zbor mladinske skupine Claret, ki ga vodi Fabio Nesbeda, in tržaski mešani zbor pod vodstvom Tomaža Simičiča. Izvajala bosta poljske in ljudske pesmi. Vstop prost.

KARABINJERJEM JE VČERAJ IZJAVIL, DA JE IZGUBIL SPOMIN

Zadeva okrog potapljača Scatizzija vse bolj skrivnostna in zapletena

Zagonetka okrog 41-letnega potapljača Maura Scatizzija, o katerem so domnevali, da je pred petimi meseci umrl v valovih pred Punto v Miljah, a se je predvčerajšnjim pojavil v Trbižu, se tudi včeraj ni rešila. Rekli bi celo, da se je nepotest, kot v pravih kriminalkah, le še bolj stopnjevala. Na vprašanja, kje je Scatizzij preživel ta čas, kako je prišel do Trbiža, zakaj je njegova žena trdovratno trdila, da je umrl, čeprav sta ga dva znanca videla v okolici Trsta, ni ustreznih odgovorov.

Potem ko je karabinjerjem iz Trbiža predvčerajšnjim izjavil, da v Trstu nima sorodnikov, je Scatizzij včeraj jutraj dal podoben odgovor tudi njihovim kolegom iz Milj. Zatrnil jim je, da se od trenutka, ko se je 30. decembra lani, s potapljačem opremo spustil v morje, ni bil medtem dosežen sporazum s podjetjem.

Scatizzija so včeraj povabili tudi na kvesturo, kjer je leteči oddelek v tem času sestavljen iz obsežne sveženj gradiva na njegov račun. V sobi št. 33 pa ga zamaževali. Njegova žena je obljubila, da se bo javil pozno popoldne, nato pa je njegov sin vest popravil: prišel bo jutri zjutraj. V trgovini s perilom v Ul. S. Nicolò se je njegova žena Liliana vse dan ostro otirala novinarjem. Vsakemu je osorno pokazala vrata s <pozabilom>, naj se ne prikaže več.

Skrivnosti je torej veliko. <Kaj takega se nismo doživeli>, pravijo na kvesturi. <Si slo ga ne moremo prijeti, saj ni zaključil nobenega kaznivga dejanja. Sodsvo smo sicer obvestili o vsej zadevi, eventualno

bi Scatizzij lahko bil kriv prekrška, da je neupravičeno sprožil alarm, saj so ga več dni iskali karabinjerji, policija, gasilci. Za ta prekršek pa je predvidena le manjša globa. Bomo videli, kaj nam bo povedal jutri, če pride>.

Zdi se vsekakor, da policija zaenkrat ni tako lahko pripravljena verjeti Scatizzijeve <ameziji>. Čudno je namreč, da je decembra lani potapljač z notarskim aktom pooblastil ženo, da razpolaga z vsem imetjem in da mu je skoraj istočasno zavod Banca cattolica del Veneza povečal kreditno kritje od 55 na 70 milijonov lir. Ob tem pa je še dejstvo, da je Scatizzij sklenil z nekim zavarovalnim zavodom v Trstu posebno pogodbo, s katero zavod izplača dedičem, v primeru njegove smrti, dvojno depozitno vsoto, o čemur krije zanje eventualni dolg. Se morda v teh operacijah skriva odgovor na neresena vprašanja ali pa ima resnica še drugi obraz?

nosti, ki so bile potrebne zaradi načrta o varianti, ki zadeva ta odsek, ter da je dežela izdala ukrep, ki določa višino razlastitvene odškodnine. Kot pravi tiskovno poročilo deželnege odbora, se je podjetje na petkovem sestanku obvezalo, da bo v teku današnjega dne zaprosilo dolinsko občino za začetek postopka o notifikacijah ukrepa zainteresiranim lastnikom, da bi lahko odločili o tem, če naj sprejmejo višino odškodnine.

Na osnovi določen za izvajanje okvirnega sporazuma, ki urejuje vse dejavnosti, ki so povezane z razlastitvenim postopkom je bilo nadalje sklenjeno, da bodo zainteresirani lahko vložili potrebno dokumentacijo (s čimer bodo dejansko pristali na višino ponujene odškodnine) v dneh 15. in 30. junija na županstvu dolinske občine; izročili jo bodo lahko predstavniku podjetja Palmieri, kateremu je tržaska občina poverila rešitev vprašanja razlastitev. Gradbeno podjetje pa je s svoje strani potrdilo, da bo zainteresiranim izplačalo odškodnino (v višini osemdeset od sto) s po zakonu predvidenim povikom v roku petnajstih dni, potem ko bo prejelo potrebno dokumentacijo.

Vsi udeleženci petkovskega sestanka so se strinjali, da je tehnične obveznosti treba izpolniti v najkrajšem času.

Otrok je s kolesom zapeljal pred avto

Včeraj ob 16.45 se je v Bazovici pripetila prometna nesreča, v kateri je bil ranjen devetipolletni Sebastijan Froglija iz Bazovice 51. Otrok je s kolesom neprevidno zapeljal s Kosovelove ulice na cesto za Lipico prav v trenutku, ko je privzloza mimo s fliatom 500 43-letna Carmina Lurisevichov, Rus-so (Ul. Castagneto 119). Trčenje je bilo neizogibno, saj je mladi kolesar dobesedno zavozil v avto, pri čemer ga je vrglo na pokrov, kjer je z glavo razbil vetrobran. Z otrokom vred je avto nadaljeval pot, kakih deset metrov. V otroški bolnici so Sebastijana sprejeli na ortopedskem oddelku, kjer so ugotovili, da si je zlomil nosno kost in levo ličnico. Zdravniki predvidevajo, da bo odzdravljen v mesecu dni.

Gledališča

VERDI
Danes ob 20.30 red A bo v gledališču Verdi deveti koncert in jutri ob 18. uri red B - deseti koncert simfonijskega orkestra. Dirigent A. Giorgi. Za oba koncerta prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
V ponedeljek, 6. t.m., ob 20. uri: P. Turrini »Jozef in Marija«, gostovanje PDG v Bernu (Švica).

CANKARJEV DOM LJUBLJANA
Razstava
Do 5. junija bo v I. predverju razstava ob stoletnici smrti Karla Marksa. Do 8. junija bodo v sprejemni dvorani na ogled del R. Saksida, A. Černigaja, L. Spacala, K. Palčiča, F. Vecchiola in M. Kravosa.

Velika dvorana
Danes, 3. t.m., ob 18. uri in 20.30: Kitarist Leo Kottke.

Srednja dvorana
Danes, 3. t.m., ob 21. uri: S. Mrožek »Peš«, gostuje Teatar ITD - Zagreb.

Okrogla dvorana
Danes, 3. t.m., ob 22.30: B. Vučetić »Lizika« - petkov nočni program.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskega prehodu od ponedeljka do petka od 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave.

Kino

Ariston 17.00 »Quartet«. Prepovedan mladini pod 14 leti.

Eden 17.00-22.15 »Benedizione mortale«. Prepovedan mladini pod 14 leti.

Nazionalne Dvorane št. 1 ob 15.15 »Orgie pornografiche«. Dvorana št. 2 ob 15.15 »Parkis to days«. Dvorana št. 3 ob 15.15 »El mondo porno deli donne«. Vsi prepovedani mladini pod 18 leti.

Grattacielo 17.30 »The blues brothers«.

Fenice 17.00 »Pappa e ciccias«. P. Villaggio, L. Banfi, M. Carlucci.

Mignon 16.30 »Cinque giorni e un'estate«.

Aurora 16.30 »L'ultima vergine americana«. Prepovedan mladini pod 18 leti.

Capitol 18.00 »La storia di Piera«. Prepovedan mladini pod 18 leti.

Cristallo 17.00 »Sulle orme della Pantera rosa«.

Moderno 17.00 »Acapulco prima spiaggia a sinistra«. Film za vsa koga.

Radio 15.30 »Nudi, belli e... fichis«. Prepovedan mladini pod 18 leti.

Vittorio Veneto 16.30 »Quella viziosa di Susan«. Prepovedan mladini pod 18 leti.

Lumiere 16.00 »Rock and roll high school«.

Čestitke

IVANKA KRIZMANČIČ slavi svoj 50. rojstni dan. Zdravja, sreče in medsebojnega razumevanja ji vsojčijo mož Viktor, hčerki Savina in Meda z družinoma, mali Patrik pa pošilja noli koš poljubčkov.

Danes praznuje rojstni dan UROŠ TUL, vse najboljše mu iz srca želijo vsi, ki ga imajo radi.

Danes bo ugalsi prvo svečko DAVID KOMAR. Vse najboljše, zdravja, sreče in veselja in da bi zrastle v pridelave in ubogljivosti fanta, mu želijo nana, nono, strica, teta in sestrična.

Danes, jutri in v nedeljo v Križu

PARTIZANSKI PRAZNIK

Sporod 3. junija:

Ob 17. uri odprtje kioskov in koncert godbe »Vesna«.

Od 21. ure dalje ples z ansambli »Domaci fantje« iz Divace.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 3. junija
PAVLA

Sonce vzhaja ob 5.18 in zatone ob 20.48 - Dolžina dneva 15.30 - Luna vzhaja ob 1.50 in zatone ob 12.05.

Jutri, SOBOTA, 4. junija
FRANC

Vreme včeraj: najvišja temperatura 25 stopinj, najnižja 18.1 stopinj. Ob 18. uri 25 stopinj, zračni tlak 1018.2 mb, navedba veter 5 km na uro zahodnik, vlaga 59-odstotna, ne bo jasno, morje mirno, temperatura morja 21 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Gabriel Svetlic, Serena Scaravelli, Elisa Rampati.

UMRLI SO: 77-letni Guido Trani, 69-letna Anna Maria Busetini por. Ferluga, 80-letni Rodolfo Cernuta, 56-letna Antonietta Barbo por. Marzari.

LEKARNE V OKOLICI
Buljovce: tel. 228-124; Bazovica: tel. 223-165; Opčine: tel. 211-001; Proseke: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrezina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 21. do 8. ure tel. 732-627, predpriznaci ob 14. do 21. ure in praznični ob 8. do 20. DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)

Trg Garibaldi 5, Ul. Dvazet 2, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Opčine, Milje, Drevored Mazzini 1, (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Trg S. Giovanni 5 in Trg S. Giacomo 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)
Trg S. Giovanni 5, Trg S. Giacomo 1, Opčine, Milje - Drevored Mazzini 1.

PD SLOVENE IN VINOGRADNIKI IZ BORŠTA IN ZABREZCA

PRIREDIJO

XIII. praznik vina

V HRIBENCI

Danes, 3. junija
ob 18.00 odprtje kioskov
ob 20.30 »ZABAVNI VEČER« z dramsko skupino in mešanim pevskim zborom SLOVENE

Jutri, 4. junija
ob 16.00 odprtje kioskov
od 20.00 dalje ples z ansambli POMLAD

ob 10.00 odprtje kioskov
ob 16.30 kulturni program: pihalni orkester BREG; otroški pevski zbor SLOVENE, moški pevski zbor F. VENTURINI od Domja, tržaška folklorna skupina STU LEDI

od 20.00 dalje ples z ansambli POMLAD

V ponedeljek, 6. junija
ob 16.00 odprtje kioskov
od 20.00 dalje ples z ansambli POMLAD

RAZSTAVA DOMACIH VIN IN SPECIALITETE NA ŽARU

Razstave

Jutri, 4. t.m., ob 18.30 bo v galeriji »Cartesius« otvoritev razstave dveh slikarjev in sicer Annamarije Di Biase D'Onofrio in Lie Grego. Razstava bo odprta do 16. junija.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Rove Kolonkevec vabi na drugo srečanje pod naslovom »Ali spoznaš svoje vino?«, ki bo 5. junija ob 18. uri na sedežu društva. Večer bo povezovala Neva s svojo skupino in harmoniko.

Razna obvestila

Podporno društvo v Rojnu vabi na 92. redni občni zbor, ki bo 5. junija ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem sklopu v prostorih ul. Apriari št. 31 v Rojnu. Dnevni red: 1. predložitev letnega obračuna 1982; 2. diskusija; 3. razno. Odbor.

Društvo slovenskih tehnikov in naravoslovcev, Slovenski raziskovalni inštitut, Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici vabijo slovenske dijake na 3. mladinski raziskovalni tabor »Benecija 83« 29. avgust - 10. september. Delo bo potekalo v petih skupinah: etnološka, geografska, naravoslovna, sociološka, zgodovinska. Prijave in vpis udeležencev na sedežih: Slori - Trst, Ul. Gallina 5, od 8. do 13. in od 15. do 17. ure; NSK, OZ - Ul. Petronio 4, od 8. do 13. ure; Slori, Gorica, Ul. Malta 2, od 8. do 13. in od 15. do 17. ure.

V nedeljo, 5. junija 1983, bo ob 17. uri na vrtu Finzgarjevega doma na Opčinah praznik mladih pevcev »Vesela pomlad«. V primeru slabega vremena bo program v dvorani Finzgarjevega doma.

Bivši borci 30. divizije, ki se na meravajo udeležiti slavnostne proslave 9. korpusa, ki bo 11.9. v Novi Gorici, naj čimprej stopijo v stik s predsednikom krstke sekcije VZPI ANPI Ferdinandom Bogatcem (tel. 220-175).

Šolske vesti

Osnovna šola Zavije - Korošci Milje sporoča, da bo šolska razstava v nedeljo, 5. junija, od 9.30 do 11.30 in od 16. do 18. ure. Ob 18. uri bo zaključena šolska prireditve.

Srednja šola Igo Gruden v Nabrežini vabi na zaključno šolsko prireditve, ki bo 5. junija 1983 ob 17. uri v občinski telodavnici.

Zaključni nastopi šole Glasbene matice, Danes, 3. junija, ob 20.30 v Prostovnem domu na Opčinah.

Vzgojiteljska šola A. M. Slomšek prireditve danes, 3. junija, 4. junija, razstavo risb in ročnih izdelkov. Vzgojiteljski šoli se bo pridružilo tudi učiteljske z lastnimi risbami. Otvoritev bo danes, ob 16. uri, zaključek pa jutri ob 12. uri.

Združenje staršev osnovne šole s slovenskim učnim jezikom »Ivan Grbec« v sklopu poudarja, da je optimalna uresničitev načrta udeležbe celotnega pouka na štedenjski šoli odvisna predvsem od številnih otrok, ki jih bodo starši vpisali v šolo v prihodnjem šolskem letu.

Vsa potrebna pojasnila in informacije s tem v zvezi bodo starši prejeli na sedežu šole, Salita De Marchi 8, tel. 814-379, vsak dan, od 9. do 12. ure. Združenje staršev izraža prepričanje, da se bodo znali slovenski starši odzvati temu vabilu in v korist celotne naše narodnostne skupnosti.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - GIULIA F. FILIO 10 - 041-445

2. 6. 1983

Ameriški dolar	1.507,-
Kanadski dolar	1.234,-
Švicarski frank	713,-
Danska kruna	163,-
Norveška kruna	208,-
Švedska kruna	197,-
Holandski florint	526,-
Francoski frank	195,-
Belgijski frank	26,50
Funt sterling	2.390,-
Irski sterling	1.850,-
Nemška marka	592,-
Avstrijski šiling	83,75
Portugalski escudo	13,-
Pezeta	10,-
Jen	5,-
Avstralski dolar	1.200,-
Drahma	17,-
Debeli dinar	15,80
Srednji dinar	16,80

MENJALNICA

vseh tujih valut

GORIŠKI DNEVNIK

NA POBUDO OBČINE V ŠOLSKEM POSLOPJU V ROMJANU

V Ronkah je bila v sredo ponovno odprta občinska knjižnica s slovenskimi deli

Upravljalja jo bo upokojena učiteljica Nada Tusulin Pohiteti z vpisom v slovensko šolo in vrtce

V Ronkah je po več kot enoletnem preseljevanju ponovno odprta dvojezična občinska knjižnica, v kateri je tudi 566 slovenskih knjig, ki so za vse okuse bralcev, od najmlajših do najbolj zahtevnih. Ponovno so jo odprli v sredo popoldne v šolski stavbi v Romjanu, kjer sta poleg italijanskih tudi slovenska osnovna šola in otroški vrtci. Na otvoritveno svečanost so prišli za stopniki občinske uprave, slovenske in italijanske šole ter raznih društev, števili Slovenci, ki žive v tem kraju.

Na svečanosti so spregovorili občinski odborniki za šolstvo Luciano Soranzo, ki je povedal, da polnorna občinska uprava veliko pozornost uveljavljanju tam življenja Slovencev, didaktična ravnateljica dr. Mira Brajnik - Saksidova, ki je govorila o šolski problematiki in nudi, da se poveča število otrok v slovenskem vrtcu in šoli, občinska svetovalka Nivea Samar, ki se je zavzela za pripranje tečajev slovenskega jezika za odrasle. Učiteljica Sonja Božić - Pahorjeva je povedala, da bi bilo nujno večje sodelovanje med šolo in vsemi slovenskimi dejavnostmi v tem kraju, kar bi moralo privedi v šolo še marsikatero slovenskega otroka. Predsednica občinske komisije za slovenska vprašanja prof. Čaharja pa je dejala, da je knjižnica v tem kraju temeljna.

Kajti prav je, da se otroci privajajo branju slovenskih knjig. Seveda se je k besedi pridružil tudi upokojena učiteljica Nada Tusulin, ki je povedala, da je knjižnica v Ronkah in v Tržicu, in ki sedaj v knjižnici v Romjanu dvakrat tedensko, ob sredah in petkih med 16. in 18. uro, ter dejala, da bo skušala svetovati vsakomur, ki bo prišel v knjižnico, kakšno je zanj dobro branje.

Zakristosi smo obisk v Romjanu, da smo se pozanimali tudi kako je s tamkajšnjim vrtcem in šolo. Vrtci je v tem šolskem letu obiskovalo 14 otrok, poučevala vzgojiteljica Franca Devetak in Edes Korošec. Vrtci je v tem nekaj let, vanj prihajajo v glavnem otroci iz Ronkah, kar precej je otrok iz narodnostno mešanih družin. Letos bo vrtci zapustilo šest otrok, ni že znano koliko bo na novo vpisanih. V osnovni šoli poučujeta Sonja Božić - Pahorjeva in Ladi Gergolet. Šola je že tri leta, imajo torej tri razrede (prvi in drugi sta v isti učilnici). V prihodnjem šolskem letu bodo imeli tudi štiri razrede. Kako je z vpisom v vrtce in v šolo, smo

vprašali učiteljice. Stvari niso prav lahke in enostavne, so nam povedale. Veliko ljudi se je že popotoma odpravilo, največ težav imajo s tistimi materami, ki so v Ronkah prišle iz Jugoslavije. Te matere so prepričane, naj bodo ti italijanski ali Slovenci, da morajo otroci v italijansko šolo. K sreči ni tako v vseh primerih in imamo nekatere jugoslovanske državljanke, ki so zelo zavodne in pošiljajo, skupno z materami, ki so se prišle z Goriškega Krasia, ki skrbijo za vsako akcijo, ki jo napravijo Slovenci v Laskem.

Kako torej izboljšati položaj? Širjenje slovenskega časopisa, poslu-

šanje radijskih in gledanje televizjskih oddaj, slovenska šola in vrtci, slovenska knjižnica, vse to so pobude, ki morajo priti nekaj pozitivnega. Povejmo še, da bodo prihodnje nedelje, 12. junija, ob 10. uri imeli na zabaviščnem prostoru Excelsior zaključno šolsko prireditve otrok šol in vrtcev v Ronkah in v Doberdolu. 17. junija ob 20.30 pa se bodo Slovenci iz Ronkah zbrali v sejni dvorani na županstvu, da bi se pogovorili o ponovni ustanovitvi kulturnega društva. Pred leti je v tem kraju delovalo prosvetno društvo Srečko Kosovel, ki pa je potem nekako odmrlo.

Marko Waltritsch

OB 16. URI V OBČINSKEM PARKU

V nedeljo podelijo v Doberdolu značke OF 200 medvojnim aktivistom

Doslje so take značke razdelili v Sovodnjah, Števerjanu in Podgori

V Doberdolu, zavedni slovenski in delavski vasi, je protifašistična zavest zelo kmalu vzklila. Najbolj osveščeni domačini so morali v začetku leta 1942. Ko se je fašizem znesel nad komunisti, ki so bili gonilna sila protifašističnega gibanja, so se tudi doberdolski, v ladjedelnici zaposleni delavci hitro vključili v Rdečo pomoč in začeli zbirati denarje in za njihove družine. Prav komunistično gibanje, ki so ga v Doberdolu širili v ladjedelnici zaposleni delavci, pa je bilo podlaga za kasnejši razvoj osvobodilnega gibanja, v katero se je kraško prebivalstvo v celoti vključilo ne glede na politično in versko preklanje.

Kot nam je povedal Jožef Černic, so fašisti oktobra 1942. leta artilerijo v ladjedelnici pet oseb, ki so sodelovali pri Rdeči pomoči, in si črni njevali v Rajmonda Lavrenčiča, ki sta edina še živa iz tiste skupine, pa Franca in Jožefa Gergoleta in Jožeta Vižintina; doma, v vasi, so fašisti pobrali še Emila Jara in Antona Mihlija.

Po besedah Černice, po domače Pepa Marušič, so jih najprej odnežali v zapor Coroneo v Trst, po neželju pa v zapore v Furlaniji, od koder so se vrnili domov čez eno leto. Ob povratku so ustanovili odbore Osvobodilne fronte, partijsko organizacijo in začeli z ilegalnim delom. Nekateri so vseskozi delali na terenu, drugi pa so odšli v partizane. Tisti, ki so ostali na terenu, so bili povezani z dvema aktivnostima, ilegalnega, ki sta bila v slovenskem osvobodilnem gibanju združena za doberdolski Kras: eden je bil s Kostanjevca na Krasu, drugi pa iz Ljubljane, je povedal Černic in dodal, da je med prihodom iz zapore in odhodom v partizane 1944. leta bil povezan z gibanjem in da je opravljal kurirske naloge med Doberdobom in okoliškimi vasi.

Vsem aktivistom, tistim, ki so na terenu pomagali postavljati temelje tako množičnega osvobodilnega gibanja, kakršno je bilo prvo v naših krajih, in ki so se tudi izpostavljali hudim nevarnostim, tistim aktivistom bodo v nedeljo, ob 16. uri, podobno kot doslej v Sovodnjah, Števerjanu in v Podgori, podelili značke Osvobodilne fronte. Poseben odbor, sestavljen iz predstavnikov vseh vasi, je izbral okoli 200 oseb, ki so na takšen ali na drugačen način pomagale graditi novo ljudsko oblast. V tem odboru so Vilma Gergolet (Poljane), Zala Jara, Danica Gergolet, Slava Lavrenčič, Cilka Lavrenčič, Petrina Ferletič in Karina Marušič (vse iz Doberdola), Cita Frandolčić, Slavica, Marica in Slavka Vižintina (vse iz Dola) in Alojz Legiša iz Janjca. Ko smo se pri članici tega odbora pozanimali za medvojni aktivistični dejavnost, smo izvedeli, da so imeli na Krasu zelo razvito kurirsko dejavnost, da so preko doberdolskega Krasa nosili v zaledje v Furlaniji zbrano hrano. Delovali so odbori Osvobodilne fronte, v katerih so imeli vojaške referente, referente za agitprop, za zbiranje denarja, hrane, za obveščevalno dejavnost, delovali so v civilni zaščiti. Organizacijska mreža je bila tako nagostovana, da je za njeno delovanje vsakega občana. Pri tem delu so se ženske odlikovale s svojo požrtvovalnostjo in pogumom. Čeprav je od takrat minilo že veliko let, je še danes v ljudeh svež spomin na pomembne delež, ki so ga v tistih težkih časih prenekatere domačini dali za svobodo.

Potrebno je povedati tudi to, da je marsikakšen Kraševac slovenske pisane besede našel v partizanskih šolah, ki sta redno delovali na Poljanah (poučevala je Marica Juren) in v Doli (učila sta Cita Frandolčić in Nada Čegan). Tudi v Doberdolu so se poskušali odpreti, vendar jim zaradi pogostih hajk to ni uspelo.

Nase osvobodilno gibanje, ki je po svoji močnatosti in idejnosti bilo enkratno dejanje v vsej naši zgodovini, to gibanje, ki je izoblikovalo nov obraz slovenskega človeka, ki je vilo narodno samozavest in ponos, to gibanje je med nami, zamejskimi Slovenci, prisotno z vso svojo svežino in aktualnostjo. Uči nas, da moramo ostati zvesti svojem jeziku in kulturi in da moramo, tako kot v času ilegalnega in aktivističnega dela, tudi danes iskati povezave s tistimi odprtimi in naprednimi silami večinskega naroda, ki nas bodo razume-

le in podpirale v našem pravičnem boju za obstoj in razvoj. Aktivisti osvobodilnega gibanja ostajajo tudi danes; ljubljani vlogami soustvarjajo in souklopujejo velikega uspeha, ki ga je ta denarni zavod zabeležil v zadnjih letih, pa so pripravili dvodnevni avtobusni izlet na Koroško, kjer bodo obiskali tamkajšnje slovenske denarne zavode in si ogledali vrsto kulturnih znamenitosti.

Na pot bodo odšli jutri, vrnili pa se bodo v nedeljo, pozno zvečer. Za izlet, katerega stroške bo delno krija posojilnica, se je prijavilo nad 130 članov in prijateljev posojilnice. Kakor nam je povedal ravnatelj, dr. Princič, bodo najprej obiskali slovensko posojilnico v Sentiakobu v Rožu, zatem bodo gostje v Pliberku, v Celovcu pa na tamkajšnji Zvezi posojilnic. Jutri zvečer bo na sporedu družabnost v Železni Kapli.

Razna obvestila

V otroških jaslih v Ul. Virgilio 20 je v teku vpisovanje za leto 1983/84 ponedeljek, sredo in petek ob 10. do 12. ure. Vpisovanje se zaključilo 10. tega meseca.

Skupina 75 obveščevalcev in prijateljev, da bodo drevi, ob 18. uri v galeriji Meblo v Novi Gorici odprli razstavo črno-belih fotografij, od 19.30 pa bo v Kulturnem domu predvajanje barvnih diapozitivov Dva Primorska 63. Obred prireditvi sta bili najavljeni že za 27. maj, vendar sta bili iz tehničnih razlogov preneseni.

Prispevki

Nameste cvetja na grob strica Roberta Ušaja iz Rupe daruje družina Evgenia Černica 30.000 lir za društvo prostovoljnih krvodajalcev v Sovodnjah.

Kino

Gorica
VERDI 18.00-22.00 »Una notte con vostro onore«.

CORSO 17.45-22.00 »Chi osa vincere«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Il sette d'oro«.

Prepovedan mladini pod 18 leti.

Tržič
EXCELSIOR 18.00-22.00 »Spetters«.

PRINCIPE 18.00-22.00 »Tu mi turbi«.

Novo Gorica
in okolici
SOCA 19.00-21.00 »Goljufiva igra«.

AMERIKŠKI FILM 21.30 »Emanuela kraljica sadosa«.

AMERIKŠKI FILM 21.30 »Emanuela kraljica sadosa«.

DESKLE 20.30 »Angel maščevanja«.

Ameriška drama.

POGREBI
Ob 11. uri Pietro Marega iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločniku.

Člani upravnega odbora SD Juventina se klanjajo spominu Antona Makusa in izkazuje iskreno sožalje svojim. Žalovanje se pridružuje sekcija VZPI-ANPI iz Sindreza.

DANES V KULTURNEM DOMU

Akademija ob 100-letnici rojstva Alojza Gradnika

Pripravili so jo dijaki gimnazije-linceja
Gost na prireditvi bo pesnik Tone Pavček

Dijaki klasičnega liceja Primož Trubar v Gorici se bodo danes predstavili v Kulturnem domu z zanimivo prireditvijo, kar niti ne presega. Že pred dvema letoma so namreč licejci pripravili uspešni recital o narodnoosvobodilnem gibanju, ki so ga potem priredili tudi za tržaški radio, lani pa so z drsko prireditvijo počastili dobitnika letniškega pesnika Vergila.

Letos nam bodo uprizorili slovensko akademijo ob 100-letnici rojstva Alojza Gradnika, ki je potekala lani. Recital pesmi briškega pesnika iz Medane nosi naslov »Na vse štiri strani odprta«. Gost na prireditvi bo tudi pesnik Tone Pavček, ki bo orisal Gradnikovo delo.

Pri pripravi recitala, za katerega so vodili precej časa, so dijaki imeli poleg pomoči profesorjev tudi kvalificirano umetniško vodstvo. Režijo je namreč prevzel Emil Aberšek, pevke točke pa je pripravila Elda Nanutova. Za vse ostalo so poskrbeli dijaki sami, ki ne bodo samo recitali, pač pa bodo skrbeli za ozvočenje, razsvetljavo in ostalo odrsko tehniko.

Akademijo bodo uprizorili dvakrat. Dopoldne bo ob 11.30 v Kulturnem domu matineja za dijake.

Kmečko delavska posojilnica v Sovodnjah obvešča udeležence izleta na Koroško, da bodo avtobusi vožili po sledečem razporedu: Vrli, izpred spomenika, ob 5.50: Gabrje, pri vodnjaku, ob 6.00: Rupa, pri gostilni Ožb, ob 6.05: Peč, na Križadi, ob 6.10: Sovodnje, pri Posojilnici in pri gostilni Ušar ob 6.15. Jutri bo Posojilnica zaprta.

drugi šol, ob 21. uri pa bo v isti dvorani predstava za odraslo publiko. Pričakovati je, da bo prireditve privabila veliko število občinstva. Številna udeležba je namreč nagrada, ki si jo licejci zaslužijo ne samo zaradi prireditev, ampak tudi zaradi nedvomnih sposobnosti, ki so jih pokazali že v prejšnjih letih.

DANES ZVEČER

Gojenci Dijakega doma vabijo na sklepno prireditev

Šolsko leto se bliža koncu. Učenci in dijaki se te dni srečujejo še z zadnjimi težavami in preizkušnjami pred nastopom poletnih počitnic. Pripravljajo pa tudi že tradicionalne zaključne prireditve na šolah, ki bodo v glavnem na sporedu v prihodnjem tednu.

Tradicionalno zaključno prireditev pa pripravljajo tudi v dijaškem domu v Gorici. Na sporedu bo drevi, ob 19. uri, na udeležbo pa vabijo predvsem stare in sorodnike, pa tudi vrstnike. Ne gre toliko za prikaz uspešnosti na šolskem področju, ampak za nekakšen obračun skupnega dela na področju kulturne dejavnosti, športa in rekreacije, to je tistih dejavnosti, ki bistveno pripomorejo, da je bivanje gojencev v domu pestrejšje, vabljivejše. Zlasti velja to za gojence iz Beneške Slovenije.

Naj omenimo še, da bodo poleg domačih, nastopili tudi gostje, učenci osnovne šole Heroja Franca Bukovca iz Medvoda. Vsem udeležencem današnje prireditve pa bodo ponudili tudi priložnostno brošuro.

JUTRI IN V NEDELJO Člani sovedenjske posojilnice odhajajo na obisk na Koroško

Sovodnjska posojilnica ima za sedem let delovanja. Pomembni jubilej nameravajo pri tej, za celotno sovedenjsko skupnost tako pomembni ustanovi, počastiti z vrsto manifestacij. Tako imajo v načrtu izdati posebnega zbornika o sovedenjski občini med vojnimi leti, ki bo izšel v obliki knjižice. Dijaki iz nekaterih drugih podokraj, za člane, ki so s svojimi hranilnimi vlogami soustvarjali in souklopujevali velikega uspeha, ki ga je ta denarni zavod zabeležil v zadnjih letih, pa so pripravili dvodnevni avtobusni izlet na Koroško, kjer bodo obiskali tamkajšnje slovenske denarne zavode in si ogledali vrsto kulturnih znamenitosti.

Na pot bodo odšli jutri, vrnili pa se bodo v nedeljo, pozno zvečer. Za izlet, katerega stroške bo delno krija posojilnica, se je prijavilo nad 130 članov in prijateljev posojilnice. Kakor nam je povedal ravnatelj, dr. Princič, bodo najprej obiskali slovensko posojilnico v Sentiakobu v Rožu, zatem bodo gostje v Pliberku, v Celovcu pa na tamkajšnji

ČLOVEŠTVO DVE MINUTI PRED 12. URO

Zaustavimo kazalce!

Oboroževalna tekma med velesilama in njuna nesposobnost in nemoč zagotoviti mir na svetu, vodi v atomsko vojno, če...

Bila je mrzla in deževna decembrska nedelja. Večstoletna množica je v dveh sprednjih pri-
stojih v Redipolju, pred spomeni-
stotisočih padlih italijanskih vo-
jakov v prvi svetovni vojni. Pa-
zdрави v italijanski, slovenski
in nemški, besede predstav-
nikov Slovencev v Italiji. Ljub-
ljane in Celovce. Tema: mir.
Prebrali so tudi pozdravni na-
govor videmskega nadškofa Bat-
tistija. V dobro obveščenih kro-
gih so sodelovali, da bi brez nje-
govega privoljenja tistega zborova-
nja za mir — pisali smo leto
1981 — sploh ne bilo.

Zakaj tisto zborovanje, zakaj
zborovanje za mir prejšnje dni
v Vidmu? Zakaj človeška stiska
pred negotovostjo jutrišnjega dne
in kakaj te reakcije?

Oboroževalna tekma je prived-
la svet na rob propada. Oba
bloka sta napredovala toliko o-
rožja, da bi človeštvo desetkrat
popolnoma uničilo.

Ne enkrat, ampak 10-krat, Ko-
kisen cinizem!

Pogajanja med ZDA in SZ o
razorožitvi so brezuspešna, čas
delo za vojno industrijo. Kazalci
na uri kažejo dve minuti pred
dvajseto. V takšnem stanju je
bolj kot upravičen poziv: zausta-
vite kazalce. Toda kako? Kaj
napraviti, ko pa je v vsej zgo-
dovini človeštva (naša civilizaci-
ja je stara 10 tisoč let) vojna
med najpomembnejšimi človeko-
vimi dejavnostmi. V zgodovini
mest so poleg duhovščine bili ve-
dno tudi vojniki. Nastala je naša
kultura vojne.

Danes govorimo, da ravnovesje
v oborožitveni moči dveh su-
per sil zagotavlja ravnovesje miru.
Ta trditve je samo delno resni-
na. Ravnovesje miru traja za-
malo v privilegiranih conah na
svetu, v Evropi, Severni Ame-
riki in v Avstraliji, kakor hitro
pa prestopimo na drug kontinen-
t, denimo v Azijo, Afriko ali Latin-
sko Ameriko, pa bog vojne su-
vereno kraljuje.

ZDA in SZ se kljub dolgotraj-
nemu pogajanju o zmanjšanju o-
rožitve vztrajno oborožujeta. Pri-
tem ima vsakdo svoje račune.
Najbrž je Reaganova poglavitna
skrb ta, da bi mimo interesov
blokovske politike in vojne indus-
trije pogajanja pripeljal v pred-
vidljivo razdobje in jih izkoristi
v svoji predsedniški politiki kam-
panji. Hegemonistične sile v SZ
izkoriščajo oboroževalno tekmo
za utrjevanje svoje oblasti, za
krepitve bloka, ob tem pa se
prav gotovo zavedajo tudi tragi-
ke, da oboroževalna tekma polti-
ska navzdol življenjski standard.
Konfrontacija med blokoma, o-
borožitva z atomskim orožjem,
je najhujša med obema Nemčija-
ma, čeprav moramo povedati, da
pri tem tudi naša dežela ni iz-
vzeta. Nemci, pozoročitelji dveh
svetovnih vojn, živijo pod stal-
nim atomskim strahom. Kakšen
bi rekel, da si to tudi zaslužijo.
Furlanija, ki je v južnem krilu
NATO najbolj izpostavljena, je
velik vojaški arzenal. Ta Furlanija,
ki je bila prirozišč dveh
svetovnih vojn, lahko zaradi
svoje strateške pozicije, vojaških
služnosti in vojaških utrd v pri-
meru vojnega spopada spel po-
stane bojišče; tokrat ne bojišče
za klasično, ampak za atomsko
orožje.

Ob tako strašnem Damokleje-
vim mečem, ki visi nad našo glo-
vijo, in tudi nad našo glavo,
je bolj kot razumljivo, zakaj
po mirnem gibanju prav v naši
deželi vedno živa in vedno bolj
aktualna.

Prejšnjo soboto in nedeljo so ka-
toliški krogi naše dežele, kjer
so furlanski daleč najmočnejši,
pridružili v Vidmu s samoprispev-
kom finanstrano zborovanje na
temo: Furlanija področje vojne.

GORAZD VESEL

Ženske ravnodušne do volitev

Ob vsakih volitvah se, skoraj tako neumljeno
kakor se razpisujejo volitve, vsakič znova poraja
vprašanje: kako bodo volile ženske? Ze v prejš-
njih volitvah preizkušnja je izkazala, da žen-
ske ženskih kandidatov ne zaupajo, da se ra-
je »zatekajo« v varnejše zavetje »velikih kandi-
datov« močnih strank.

Posebne raziskave javnega mnenja, ki so zad-
nja leta postale stalne spremljevalke predvolilne-
ga in tudi povolilnega obdobja, so na primer le-
tos že izdale, da se ženske na splošno malo
in slabo zanimajo za tako imenovano politiko.
Kljub vsem tem je precej znanim stranim re-
sencam, je vseeno presenetljiva izbira prebival-
cev Furlanije - Julijske krajine, ki naj bi se na-
jbolj ogrevale za vsedržavna tajnika socialde-
mokratske stranke. Ne glede na to nekoliko pre-
senetljivo izbiro, pa je tudi ta zadnja raziskava,
ki jo so pred nedavnimi izvedli v naši deželi,
potrdila slabo poznavanje žensk široko vzeto po-
litičnega dogajanja na krajevni in na državni
ravn.

Vzrokov za takšen odnos žensk je seveda ve-
liko, še najbolj preprosto pa bi lahko rekli, da
so ženske prav tako »mlačne« do politike kakor
je politika neangajirano obrača do njih. Razen
v volilni kampanji, ko so seveda tudi ženske gla-
savi pomembni, saj je žensk v Italiji nad 50 odst.,
so vprašanja, ki jih označuje za ženska, pa če-
prav velikega družbenega pomena, drugorazred-
na in se njihovo reševanje venomer veže na pred-
hodno rešitev drugih problemov.

Da je na primer cena, ki so jo in jo se bodo
moralne ženske plačati v gospodarski krizi zelo vi-
soka, pričajo na eni strani vladni ukrepi tako na
področju proizvodnje kot tudi socialnih storitev,
po drugi strani pa zadržanje sindikatov, ki so
privilegirani obrambo »etične družine« (mož v
službi, žena doma).

V svesti si vsega tega se žensko gibanje in
široko vzeto demokratične stranke zavedajo, da
je možnost, da ženske tokrat sploh ne bi šle na
volišča ali celotno dogajanje sprejele zelo ne-
prizadeto, izredno velika. Zato ženske, ki so an-

POMEMBEN DOGODEK SO OBELEŽILI S PROSLAVO

Pred 40 leti so ustanovili vodstvo KP Hrvatske za Istro

Ustanovni sestanek je bil v slikoviti vasi Karojbi 10. marca 1943

V Karojbi, slikoviti vasi v osr-
čju Istre, ki leži ob cesti Pazin -
Motovun, so 10. marca 1943 v hiši
bratov Ante in Ljuba Drndića, iz-
brali začasno vodstvo KP Hrvat-
ske za Istro. Z razvojem narodno-
osvobodilnega gibanja in uspešno
mobilizacijo borcev, se je vedno
bolj kazala potreba, da Istra dobi
svoje vodstvo narodnoosvobodil-
nega gibanja. Dotedaj je namreč
okrogli komite KPH za Hrvatsko
Primorje in Istro, pošiljal v Istro
le svoje posamezne člane, ki so
razširjali in utrjevali osvobodilno
gibanje po vsej Istri.

Na sestanku v Karojbi, ki po-
meni dejansko prelomnico v raz-
voju NOB v Istri, so izbrali za-
časno partijsko vodstvo za Istro,
ki so ga sestavljali: Josip Matas,
Ante Drndić, Ljubo Drndić, Vlado
Jurčić in Božo Kalčić. Za sekre-
tarja so izvolili Josipa Matasa,
medtem ko je v tem vodstvu za-
stopal okrogli komite za Hrvat-
sko Primorje in Istro Lovro Mile-
tić, na čigar pobudo je prišlo do
sestanka v Karojbi.

Na sestanku so pregledali dose-
danje delo in sprejeli več pomem-
bnih sklepov, ki naj pospešijo raz-
voj in utrjevanje narodnoosvobo-
dilnega gibanja in partijskih enot
v Istri.

Vse področje Istre so razdelili
na sektorje, pri čemer so jih vsak
dill zemljepisni razlogi. Za vsak
sektor je odgovarjal po en član
vodstva ali kakšen drug politični
delavec. Ti sektorji ali baze so
bili:

Baza 1, sedež v Buzetu, odgo-
varja Ante Cerovac;
Baza 2, sedež v Pazinu, odgo-
varja Ljubo Drndić;
Baza 3, sedež v Poreču, odgo-
varja Ante Drndić in Božo Kal-
čić;
Baza 4, sedež v Labinu, odgo-
varja Lovro Miletić;
Baza 5, sedež Sv. Vincent, od-
govarja I. Motika in I. Červar;
Baza 6, sedež v Pulju, odgo-
varja Josip Matas;
Baza 7, sedež v Lanišću, odgo-
varja Ante Raspor. Baza 7 se je
imenovala Punkt Istra z ozna-
ko 01.

Na sestanku v Karojbi so še
sklenili:

1. da ustanove na vsakem sek-
torju baze za prehod borcev, pre-

nos orožja in hrane;

2. da vzpostavijo med temi ba-
zami stalne kurirske zveze in vse
baze povežejo s središčem v Br-
dovcu;

3. da vzpostavijo stalno kurir-
sko zvezo z okroglim komitetom
KPH za Hrvatsko Primorje in
Istro;

4. da nadaljujejo z ustanavlja-
njem partijskih organizacij, na-
rodnoosvobodilnih odborov kot or-
ganov revolucionarne ljudske obla-
sti, organizacij Protifašistične žen-
ske zveze (AFŽ) ter mladinskih
organizacij (USAOH) skupaj z
Zvezo komunistične mladine Jugo-
slavije (SKOJ);

5. da opravijo mobilizacijo ljudi
v vsej Istri v narodnoosvobodilno
vojsko in nadaljujejo z zbiranjem

pomoči za osvobodilni boj v de-
narju in materialu.

Nadaljni razvoj NOB v Istri je
dokazal, da je bil sestanek v Ka-
rojbi potreben zaradi širine giba-
nja in je pomenil novo vzpodbudo
v borbi prebivalcev Istre za svo-
bodo in za priključitev k matični
domovini.

Ob 40. letnici za razvoj NOB
Istre pomembnega sestanka, je bi-
la v Karojbi svečana proslava. Ob
tej priložnosti so predstavili
zbornik »Karojba in okolica« ter
odprli spominsko razstavo o delo-
vanju vodstva KP Hrvatske za
Istro.

Naj še mimogrede omenimo, da
je revolucionar Ante Drndić - Si-
pe, sedaj član sveta federacije.

JOŽE OBLAK

V DOLINI «JUNIJSKI VEČERI 1983»

V Dolini so se v sredo začeli »Junjski glasbeni in likovni večeri 1983«, ki jih prireja domače kulturno društvo Valentin Vodnik. Na prvem večeru je nastopil mešani pevski zbor Srednje pedagoške in naravoslovno - matematične šole iz Kopa. Goste je pozdravil Vojteh Lovriha

PO 16. MEDNARODNEM SREČANJU PISATELJEV NA BLEDU (2.)

Zunanja resničnost se pri umetniku preoblikuje v neko drugo resničnost

Uvodni referat je imela slovenska pisateljica Mira Mihelič - Kako je z ustvarjanjem?

Moderator druge okrogle mize
na nedavnem blejskem srečanju je
bila slovenska pisateljica Mira
Miheličeva, ki je podala uvodno
besedo na temo oblikovanja res-
ničnosti v umetnosti.

«Ko so pisatelji rojaki prepo-
znali sami sebe in svoje znanje
v romanu »Ozri se proti domu
angel«, so mu užajeno prepovedali
vrniti se v rodni kraj, jim je Thomas
Wolfe odgovoril: »Vsi vi ste
veste, kje sem vzel glino za svoje
kipe, toda kipi so moji.« V umet-
niški delavnici se zunanja res-
ničnost spremeni v neko drugo
resničnost, je dejala na začetku
svojejava uvida Mira Miheličeva.

Težko je tudi potrditi onstran
predmeta v neko drugo dimenzijo
in skiti izbi iz mesa in krvi, da
se živijo vanje in jih hkrati pre-

sežeš, kakor bi se prebiral skozi
neko skoraj nepredvidno steno do
resnice, ki se ti skriva. Toda sled-
njič napoči, čeprav ne za vsa-
kogar, dan razodetja in gotovosti,
ki je nagrada za vse muke in
iskanje. »Človek trka,« pravi
Proust, »na mnoga vrata, ki se
odpirajo v nič. Nato pa se tista
edina, ki vodi v resničnost in
ki bi jih drugače moral zama-
skati sto let, kakor po naključju
sama od sebe odpro.«

Toda ne vodi nas le tisto, kar
imenujemo navdih, intuicija, ta-
lent, genialnost, pri presajanju
resničnosti v umetnost, ne more-
mo mimo trdga in napornega de-
la. Po začetnem obdobju, ki po-
meri radost, pride trpljenje. Za-
kaj tudi umetnik je delavec ali
obrtnik svojega znanja, le da je
veliko bolj ranljiv, bolj podvržen
dvomom kakor mojster manualne
orodja. Ko reagira na zunanje
pobude, ki zbuja v njem navdu-
šenje ali odpor, iz katerega se
rodi upor zoper konvencije in
predpise, ki vklepajo svobodno
misel, se izpostavlja resničnosti in
jo hkrati predeluje.

Potem ko si je umetnik nabral
dovolj vtisov in izkušenj iz zu-
nanjega in svojega miselnega in
čustvenega sveta, kaj mu je sto-
riti, da si med delom ohrani pro-
votno silo svoje intuicije? Ali se
umakniti v samoto, se ogradi od
hrupa in nesmisla vsakdanjega
življenja, kakor je storil Proust,
ki je preživel tista leta, ki je ne-
stene zavaroval pred zunanji hrup
notranji glas? Gluhi Beethoven je
še naprej komponiral in poslušal
zvok iz svojega notranjega sveta,
Renoir, ki so mu odgovorili prsti,
si je dal na roko privzeti op-
cije, da je kljub boleznim lahko sle-
dil svoji čudoviti obsesiji — slika-
nju. Ali pa moramo tisti drugi,
ki ne najdemo absolutne tišine in
odmaknjenosti od zahtev zunanje-
ga sveta, najti v sebi tisto mirujo-
čo os, ki nam kljub vsemu hrupu
in zmešnjavi okrog nas omogoča,
da se poglabimo v svojo nalogo,
ki je prenašati resničnost v jezik
umetnosti? Naš slovenski pisatelj
Ciril Kosmač se je umaknil v ce-
lico samostana Pletierje, da je na-
pisal svoje najzanimivejše delo o
Obliku in Trobenti, nekateri naši
mlajši pisatelji so mu sledili, dru-
gi iščejo svoj pisateljski resnico
v gluhih noči in se vprašujejo, ko
jih predrami jutro, ali so jo naš-
li? Spet in spet se postavlja vpra-
šanje: Kaj? In kako? Čezanje ne

napravl iz dveh jabolk in krož-
nika slikarstvo, postal predhodnik
kubizmov in fauvizmov, in v nekem
pogledu tudi našega slovenskega
slikarja Groharja po Seuratov in
Segantiniu.

Predhodnikov, ki so nam
krčili pot, si ne moremo misliti
novih dosežkov in tako je, kakor
da naša resničnost tega ne le v
nam znana stopenja, temveč tudi v
tisto davno preteklost, o kateri
nam govorijo le še miti, ki jih
zaman iščemo v svojem civilizir-
anem svetu, najdemo zmerom pri
je izumirajočih primitivnih plemen-
cih, v simbolih in tabujih, ki so
nam jih ohranili iz davnine, v ka-
terih najdemo zdaj vsaj senco
svoje resnice. Človek, ujetnik v
Platonovi votlini, vidi le sence na

steni, do katere ne more, toda
reči si moramo, da so te sence
necesa, kar obstaja. Nekateri fi-
lozofi nam pravijo, da je resnič-
nost iluzija. Toda že sama beseda
da iluzija predpostavlja njeno na-
sprotje — resničnost, ki ni iluzor-
na. Če je življenje sen in so še
naše sanje sen, kakor pravi Cal-
deron — kaj je potemkamen vloga
umetnosti? Zdržiati sanje in
življenje pri odkrivanju resnice iz
resničnosti.

D. Ž.

V Titovem Vrbsu se je končal
15. festival jugoslovanske poezije
mladih. Po nastopu 24 mladih pe-
snikov iz vseh republik in pokra-
jin je strokovna žirija izbrala naj-
boljše. Prvo nagrado je dobila Ta-
jana Lukić iz Osljeja.

Čakanje na premiero

Znani filmski igralec Roger Moore je komaj posnel novi film o tajnem agentu Jamesu Bondu, katerega premiera bo v Londonu v ponedeljek. Do takrat bo v prijetni družbi sodelav, da mu ne bo dolgčas ... (Telefoto AP)

RADIO VIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Sola in vzgoja

13.00 Hišna agenda

13.25 Vremenska slika

13.30 Dnevnik 1

14.00 Quark — svet znanosti

14.50 Evrovizija

«66» Giro d'Italia»

20. etapa Selva di Val Gardena - Arabba

17.00 Dnevnik 1 - Flash

17.05 Koncert

18.00 Happy Magic

vmes TV film iz serije «Happy days»

18.50 Stanlio in Olio — komični film

19.00 Dogodki, osebe in osebnosti

vodita Enrica Buonaccorti in Mino Damato

19.45 Almanah in Vremenska slika

20.00 Dnevnik 1

20.30 Tam Tam — aktualnosti

Dnevnik 1

21.25 «I senza nome» — film

Nastopajo: Alain Delon, G. Maria Volonté, Yves Montand ... 1. del

22.25 Dnevnik 1

22.30 «I senza nome» — film, 2. del

23.20 Sola in vzgoja

23.50 Dnevnik 1 — Zadnje vesti in Vremenska slika

24.00 Pesaro - Boks: Sotgia - Pancullo

Drugi kanal

12.30 Opoldanski program

13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri

13.30 Sola in vzgoja

14.00 16.30 Tandem

16.30 Sola in vzgoja

17.00 Boomer, pametni pes

17.30 Dnevnik 1 - Flash

17.35 Pozor na luzi — risanka

17.55 Risanke

18.15 Alfonso Aberg — risanka

18.25 Risanke

18.40 Dnevnik 2 - Sportne vesti

18.50 Eddie Shoestring, zasebni detektiv — TV film

Vremenske razmere

20.30 Portobello

Vodi Enzo Tortora

22.00 Dnevnik 2

22.10 Dnevnik 2 - Dosje

23.05 Šušjevalna dieta

23.30 Dnevnik 2 — Zadnje vesti

Tretji kanal

12.00 Evrovizija

Tenis: Mednarodni turnir v Franciji

18.25 Glasbena oddaja — vodi Daniela Goggi

19.00 Dnevnik 3

19.35 Volina tribuna

20.05 Sola in vzgoja

20.30 Srečanje z gledališčem: «Nu bambenello e tre San Giuseppe»

Komedija v dveh dejanjih

22.30 Dnevnik 3

23.05 Rino Gaetano — eno leto po smrti

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

10.35 TV v šoli

17.35 Poročila

17.40 Jazz na ekranu: Kvartet Mwendo Dawa — 1. del

18.00 Tarzan — risana serija

18.25 Obzornik

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00

Poročila: 7.20 Dobro jutro po naše: 8.10 Cetrtkova srečanja: 8.40 Glasbena matineja: 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja: 11.30 Poldnevniški razgledi: Beležke: 12.00 »Ela bolha me grize«: 13.20 Naša gruda: 14.10 Roman v nadaljevanjih: E. Juric: »Leva dlaka je jaka«: 5. del: 14.30 Glazbene skice: 14.55 Naš jezik: 15.00 Od ekrana do ekrana: 16.00 Ivan Trnko ob 120. letnici rojstva. Pripravil M. Jevnikar: 16.35 Instrumentalni solisti: 17.10 Mi in glasba: »Naša pesem 1982«: 18.00 Kulturni dogodki: 18.30 Priključeni motivi: 18.40 Imena naših vasi.

KOPER

(Slovenski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30

Poročila: 7.15, 12.30, 15.30, 18.30

Radijski dnevnik: 6.00 Glasba za dobro jutro: 7.00 Horoskop: 7.30 Glasba: 8.45 Izletnik: 8.50 Glasba: 9.15 Edig Galletti: 9.32 Lucianovi dopisniki: 10.00 Glasba: 10.35 Vrtljak: 11.00 Svet mladim: 11.30 S prve strani: 11.35 Glasba: 12.00 Glasba po željah: 12.45 Danes govorimo o...: 14.32 Umetnost in kultura: 15.45 Glasba: 16.15 Igra skupina La vera Romagna: 16.32 Glasba: 16.55 Izletnik: 17.00 Glasba: 20.00 Zaključek programa.

KOPER

(Italijanski program)

6.30, 13.00, 14.00, 15.00

Poročila: 6.00 Glasba za dobro jutro: Jutranji kolektor: 6.15 Vremenska napoved: 6.35 Razmere: Napoved programov: 6.35 Prisluhnite me glasbo: 13.10 Predstavitev popdanskega programa: 13.20 Zanimivosti, reportaže, pogovori: 13.45 Mladi izvajalci: 14.20 Naši zbori: 14.45 Glasbene želje poslušalcev po telefonu: 15.30 Danes z nami: 16.00 Dogodki in odmevi: 16.30 Glasba po željah: 17.00 Primorski dnevnik: 17.30 Pogovor o...: 18.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00

Poročila: 6.00, 8.45 Glasbeno prebujanje: 9.00 Glasbeno-govorni program: 10.33 Pesmi skozi čase: 11.33 Radijska nadaljevanja: 12.03 Uli Asiago Tenda: 13.30 Poštna kočija: 13.37 Master - glasba za vse okuse: 14.28 Sola in vzgoja: 15.03 Ala me slišiš...: 16.30 Kulturne aktualnosti in glasba: 17.30 Globetrotter - nove plošče: 18.05 Radijska priredba: 18.30 Glasbena oddaja: 19.30 Jazz glasba Radiouno: 20.00

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30

Poročila: 6.00-7.20 Dnevi - glasbena matineja: 8.00 Sola in vzgoja: 8.05 Spored Radioune: 8.45 Romantični trio: 9.00 dijska nadaljevanja: 9.32 in 10.30 Glasbeno-govorni program: 10.33 in 11.32 Radioune 3151: 12.48 H. parade: 13.41 Sound-track glasb in kino: 15.00 Antena in Tulipe: radijska nadaljevanja: 15.42 Na tečaj za radijske drame: 16.32 P. stival: 17.32 Glasbena oddaja: 18.32 Pot skozi noč: 19.57 Radijski priredba: 21.00 Slišaj naj ne spli...: 21.30 Pot skozi noč - proza in poezija: 22.50 Radioune 3151.

LJUBLJANA

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 14.00, 15.00

Poročila: 6.10 Prometne informacije: 6.35 Vremenska napoved: 6.45 in 7.45 Sprehod po Trzinu: 7.45 Iz naših sporedov: 8.45 Radijska šola za njo stonjo: 8.55 Glasbena pravilnica: 8.50 Naš umetniški mladim poslušalcem: 9.00 Radioune: 9.05 Iz glasbo v derban: 9.35 Napotki za naše goste iz tujine: 10.05 Rezerviraj za...: 11.05 Ala poznate...: 11.30 S pesmijo po Jugoslaviji: 11.30 Poročila - Na današnji dan: 12.15 Iz glasbene tradicije jug. narodov in narodnosti: 12.30 Kmetijski svetki: 12.40 Pihalne godbe: 13.15 Danes do 13. ure: Iz naših glasb iz naših sporedov: 13.20 Osmrček, obvestila in zabavna glasba: 13.30 Od melodije do melodije: 13.50 Človek in zdravje: 14.05 v. Chopin: Variacije: 14.25 Vrtljak: 15.05 Radijske dane, radio jutro: 15.15 Naši poslušalci čestitajo pozdravljam: 15.55 Minuta za El: 16.00 Dogodki in odmevi: 16.30 Obvestila in zabavna glasba: 16.35 Vrtljak: 17.00 Studio ob 17. uri: 18.00 Pojemo in godemo: 18.15 Gremo v kino: 18.55 Minute za EP: 19.00 Radijski dnevnik: 19.25 Obvestila in zabavna glasba: 19.35 Lahko noč, otroci: 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela...: 20.00 Slovenski solisti in ansambli: 21.05 Oddaja o morju in pomorskih glasbi: 22.00 Poročila - Našim rojakom po svetu: 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini: 22.25 Iz naših sporedov: 22.30 Iz glasbene skrinje: 23.05 Literarni nočturni: 0.05 Nočni program.

RADIO OPČINE

11.35 Obvestila: 14.00 Za vaše želje in voščila tel. 212.658: 18.00. Otroška oddaja: poskusi in igranje

18.40 Mleko — 1. del izobraževalne oddaje

Mleko je hrana, ki jo potrebujejo ljudje vseh starosti, nenadomestljiva pa je v otroških letih, ker je v njej idealno razmerje beljakovin, ogljikovih hidratov, vsebuje pa tudi mineralne snovi in vitamine.

Hranljiva vrednost mleka pa je enaka hranljivi vrednosti drugih, veliko dražjih vrst hrane.

Navado, da pijemo mleko, dobimo v zgodnjih otroških letih, pozneje pa je ne bi smeli opustiti, zakaj pravilna prehrana vpliva na telesni in duševni razvoj človeka.

O mleku, kot izredno pomembni sestavini naše vsakdanje prehrane bo govor v dveh izobraževalnih oddajah, ki jih je pripravila zagrebška televizija.

Redakcija: Ala Peče

19.00 Ognjeno melišče — kratke film

19.10 Risanke

19.30 TV dnevnik

20.00 Rockfordovi dosjeji — TV nadaljevanje

20.25 Zrcalo tedna

21.15 Nočni kino: Daisy Miller — film

Film Daisy Miller je posnet po literarni predlogi Henryja Jamesa, ki opisuje na novo obogatelo družbo sredi devetnajstega stoletja v New Yorku. Osrednja junakinja Daisy Miller pripada temu sloju in prav iz njene zagonetnega in svojeglavega življenja izhaja drama, ki jo doživlja njen oboževalec Frederick Winterbourne. Gre torej za nekakšno zgodovinsko dramo, ki dokaj verno sledi Jamesovemu doživljanju dobe.

Režija: Peter Bogdanovich

Igrajo: Cybill Shepherd, Barry Brown, Cloris Leachman, Mildred Natwick

Koper

14.00 Odprta meja

17.00 Odprta meja — ponovitev

17.30 TVD - Novice

17.35 TV Sola

18.00 Visoki pritisk

19.00 Aktualna tema

19.30 TVD Stičišče

19.45 Z nami pred kamero — oddaja v živo

20.30 Poljski film, med resničnostjo in sanjami: »Nedolžni čarovniki«

Režija: Andrzej Wajda

21.50 Turistični atlas

22.05 TVD - Danes

22.20 Komike

Zagreb

17.30 Videotranzi

17.40 Poročila

17.45 Otroci ustvarjajo

18.15 TV kolektor

18.25 Kronika občine Reka

18.45 Aktualnosti

19.30 TV dnevnik

20.00 Galaktika — TV nad.

21.00 Prihajam

21.45 TV dnevnik

22.30 Gost urednik: Sime Vučetić

Radijska povest: 20.30 Vrtljak

21.03 Operna glasba: 23.05 Telefonski klic.

KOŠARKA

NA EVROPSKEM PRVENSTVU V FRANCIJI

Po zmagi nad Nizozemsko «azzurri» finalisti

Italijani odločno boljši - Jutri bodo v velikem finalu igrali proti Španiji - Jugoslovani danes le za sedmo mesto proti Zahodni Nemčiji

ITALIJA — NIZOZEMSKA 88:69 (46:38)

ITALIJA: Cagliaris 4, Bonamico 2, Gilardi 12, Brunamonti 4, Villalta 20, Meneghin 4, Riva 14, Vecchiato 10, Marzorati 2, Sacchetti 16, Toti, Costa.

NIZOZEMSKA: Ridderhof, Schilp 2, Wiel 6, Plaat 13, Eaveldt 3, Faber 2, Kuipers 12, Cramer 14, Van De Lagemat 8, Pieterse 7, Van De Bergh 2, Van Essen.

SODNIKA: Cline (Kanada) in Dagan (Izrael)
PM: Italija 10:14, Nizozemska 9:10. GLEDALCEV: 5.000.

NANTES — Italija je sinoči v polfinalu zaslužen v visoko premagala Nizozemsko in se tako uvrstila v jutrišnji veliki final evropskega prvenstva, v katerem se bo spoprijela s presenetljivo Španijo, ki je v sredo nepričakovano, toda tudi zaslužen premagala velike favorite tega EP Sovjetsko zvezo.

Italijanom je torej uspel veliki podvig. Potem ko so brez poraza končali izločilni del v Limoges, so

sinoči premagali prav tako presenetljivo Nizozemce, ki so v drugi izločilni skupini v Caenu osvojili drugo mesto za SZ. «Azzurri» so proti Nizozemcem imeli nekaj težav le v prvem polčasu, v nadaljevanju pa so s točnimi meti Villalte in Sacchettija strli odpor Nizozemcev in tudi zanesljivo zmagali.

Italijani bodo tako jutri igrali proti Španiji za zlato kolajno. Re-

presentanci sta se že pomerili v izločilnem delu. Tedaj so bili boljši Italijani, toda le za točko razlike in s košem, ki ga je prav v zadnji sekundi dosegel Marzorati. Vsa-ko predvidevanje za jutrišnji veliki finale je torej povsem tvegano.

Tako ali drugače, gotovo veliko presenečenje je, da v velikem finalu ni glavnega favorita za osvojitve prvega mesta, svetovnega in evropskega prvaka Sovjetske zveze. Varovanci trenerja Gomelskega bodo danes igrali v finalu za 3. mesto

presentance Gomelski, sovjetska moštva v tej sezoni ne bodo nastopila v raznih pokalnih prvenstvih. To pa, da bi se lahko reprezentanca temeljito pripravila za olimpijske igre v Los Angelesu.

AVTOMOBILIZEM

Rohrl (Iancija) prvi

ATENE — Zahodni Nemec Walter Rohrl, na avtomobilu Iancija rally, je osvojil prvo mesto na rallyju Akropole za svetovno prvenstvo. Na drugo mesto se je uvrstil Finec Markku Alen (Iancija rally), tretji pa je bil Šved Stig Blomqvist (audi 4).

Naj omenimo, da se je 365 km pred ciljem zaradi okvare svojega audija 4 odstopil Hannu Mikkola, ki je vodil od vsega začetka.

TENIS

PRVENSTVO FRANCIJE

Mima Jaušovec v finalu

Po treh setih je premagala Britanko Jo Durie in bo v finalu igrala proti Američanki Chris Evert Lloyd

PARIZ — Jugoslovanka Mima Jaušovec je na mednarodnem teniškem prvenstvu Francije dosegla izjemen uspeh: v polfinalu je namreč povsem zaslužen premagala visoko Britanko Jo Durie s 3:6, 7:5, 6:2 in se bo tako v jutrišnjem finalu pomerila z Američanko Chris Evert Lloyd, ki je v polfinalu odpravila svojo rojakinjo Andreo Jaeger s 6:3, 6:1.

V moški konkurenci pa je izgnal bil še poslednji favorit «Roland Garrosa», Argentinc Guillermo Vilas. V zadnjem četrtfinalnem srečanju, ki so ga v sredo prekinili zaradi dežja, je namreč Španec Higueras premagal favoriziranega Argentineca s 6:2, 6:7 (1:7), 6:1, 4:6, 6:1.

NOGOMET

«Zgodovinski nakup» Udineseja

Šest milijard lir za Brazilca Zica 4.500 delavcem grozi pa odpust

Vse kaže, da je Udineseju uspel «zgodovinski nakup». Videmski prvotni naj bi namreč najel (vodstvo videmskega kluba pa tega še ni potrdilo) trenutno najboljšega nogometaša na svetu, 30-letnega Brazilca Zica. Zanj naj bi Udinese odšteli kar šest milijard.

Medtem pa je sam Zico iz Rio de Janeira javil, da sprejme svoj nov klub (Udinese), kar naj bi obenem tudi pomenilo, da je zadeva že rešena. Zico naj bi torej v prihodnji sezoni igral v Vidmu ali vsaj v Italiji, če bi ga videmsko društvo odstopil kakemu drugemu italijanskemu klubu (Roma, Juventus ...)

TOTIP

1. — prvi	1 1
2. — prvi	X 1
3. — prvi	X 2
4. — prvi	X 2
5. — prvi	X 2
6. — prvi	X 2
7. — prvi	X 2
8. — prvi	X 2
9. — prvi	X 2
10. — prvi	X 2

ATLETIKA

ZA MEDNARODNI MITING

Bor že prejel prve prijave

Na mitingu, ki bo 8. junija, bo zanesljivo nastopil tudi Milovan Savić

Delovanje atletske sekcije Bora je iz leta v leto pestrejša. Nekateri akcije in prireditve so postale že tradicionalne, vsako leto pa pripravijo še kaj novega. Med tradicionalne prireditve spada tudi Borov mednarodni miting, ki predstavlja tudi največjo prireditev atletske sekcije.

Letos bo miting na sporedu v sredo, 8. junija. Vabila na tekmovalno so bila že zdavnaj poslana in prihajajo že prve prijave, tako iz dežele, kot iz tujine. Tekmovalne sodje med najkakovostnejše v Trstu, zato se ga udeležujejo razni zelo kakovostni tekmovalci. H kakovosti atletov pripomorejo tudi norme, ki jih morajo ti izpolniti, da lahko nastopajo.

Kot smo že omenili, so pri Boru prejeli že prve prijave. Iz Pulja so namreč sporočili, da se bo mitinga gotovo udeležil znani tekač na 800 metrov Milovan Savić, poleg njega pa še skupina drugih kakovostnih tekmovalcev. Svojo prijavo so poslali tudi tekmovalci iz kluba Audace Noale. Med imeni tekmovalcev naj omenimo le naraščajočega Santin, ki je v skoku v višino že do-

segla 1,78 m. Kakovostna udeležba na mitingu je torej zagotovljena. Tekmovalne bo kot ponavadi potekalo na vrsti štacature jadralcev in jadrnic, od 13. do 17. pa bodo na vrsti regate, in sicer vsak dan po eno regato.

Od 25. do 28. junija se bo Peter Sterni udeležil v Livornu treninga za priprave na evropsko prvenstvo, ki bo julija v Španiji.

V nedeljo, 12. junija, pa bo v Barkovljah jadrnalno srečanje v razredu «optimist» v organizaciji Tržaškega pomorskega kluba Sirena, na katerem bodo morali mladi jadranci opraviti dve preizkušnji.

V nedeljo, 5. junija, se bodo Sireni kadeti udeležili conejskega srečanja v razredu optimist na jezeru Cavazzo. Srečanja se bodo udeležili naslednji jadranci: Arjana Bogatec, Karlo Ferfolija, Maks Ferfolija, Aleksander Panjek in Davorin Starc. Opravit bo morali dve preizkušnji.

Jutri, 4. in v nedeljo, 5. junija, se bo Lorenzo Bogatec udeležil conejske regate, ki bo v Caorlah v razredu «Evropa». Na vrsti bodo tri preizkušnje.

Od 11. do 17. junija pa se bo Lo-

renz Bogatec udeležil italijanskega prvenstva v razredu «Evropa», ki bo v Brenzoneju. Prva dva dni bodo na vrsti štacature jadralcev in jadrnic, od 13. do 17. pa bodo na vrsti regate, in sicer vsak dan po eno regato.

Od 25. do 28. junija se bo Peter Sterni udeležil v Livornu treninga za priprave na evropsko prvenstvo, ki bo julija v Španiji.

V nedeljo, 12. junija, pa bo v Barkovljah jadrnalno srečanje v razredu «optimist» v organizaciji Tržaškega pomorskega kluba Sirena, na katerem bodo morali mladi jadranci opraviti dve preizkušnji.

V nedeljo, 5. junija, se bodo Sireni kadeti udeležili conejskega srečanja v razredu optimist na jezeru Cavazzo. Srečanja se bodo udeležili naslednji jadranci: Arjana Bogatec, Karlo Ferfolija, Maks Ferfolija, Aleksander Panjek in Davorin Starc. Opravit bo morali dve preizkušnji.

Jutri, 4. in v nedeljo, 5. junija, se bo Lorenzo Bogatec udeležil conejske regate, ki bo v Caorlah v razredu «Evropa». Na vrsti bodo tri preizkušnje.

Od 11. do 17. junija pa se bo Lo-

renz Bogatec udeležil italijanskega prvenstva v razredu «Evropa», ki bo v Brenzoneju. Prva dva dni bodo na vrsti štacature jadralcev in jadrnic, od 13. do 17. pa bodo na vrsti regate, in sicer vsak dan po eno regato.

Od 25. do 28. junija se bo Peter Sterni udeležil v Livornu treninga za priprave na evropsko prvenstvo, ki bo julija v Španiji.

V nedeljo, 12. junija, pa bo v Barkovljah jadrnalno srečanje v razredu «optimist» v organizaciji Tržaškega pomorskega kluba Sirena, na katerem bodo morali mladi jadranci opraviti dve preizkušnji.

V nedeljo, 5. junija, se bodo Sireni kadeti udeležili conejskega srečanja v razredu optimist na jezeru Cavazzo. Srečanja se bodo udeležili naslednji jadranci: Arjana Bogatec, Karlo Ferfolija, Maks Ferfolija, Aleksander Panjek in Davorin Starc. Opravit bo morali dve preizkušnji.

Jutri, 4. in v nedeljo, 5. junija, se bo Lorenzo Bogatec udeležil conejske regate, ki bo v Caorlah v razredu «Evropa». Na vrsti bodo tri preizkušnje.

Od 11. do 17. junija pa se bo Lo-

renz Bogatec udeležil italijanskega prvenstva v razredu «Evropa», ki bo v Brenzoneju. Prva dva dni bodo na vrsti štacature jadralcev in jadrnic, od 13. do 17. pa bodo na vrsti regate, in sicer vsak dan po eno regato.

Od 25. do 28. junija se bo Peter Sterni udeležil v Livornu treninga za priprave na evropsko prvenstvo, ki bo julija v Španiji.

V nedeljo, 12. junija, pa bo v Barkovljah jadrnalno srečanje v razredu «optimist» v organizaciji Tržaškega pomorskega kluba Sirena, na katerem bodo morali mladi jadranci opraviti dve preizkušnji.

V nedeljo, 5. junija, se bodo Sireni kadeti udeležili conejskega srečanja v razredu optimist na jezeru Cavazzo. Srečanja se bodo udeležili naslednji jadranci: Arjana Bogatec, Karlo Ferfolija, Maks Ferfolija, Aleksander Panjek in Davorin Starc. Opravit bo morali dve preizkušnji.

Jutri, 4. in v nedeljo, 5. junija, se bo Lorenzo Bogatec udeležil conejske regate, ki bo v Caorlah v razredu «Evropa». Na vrsti bodo tri preizkušnje.

Od 11. do 17. junija pa se bo Lo-

KOLESARSTVO

NA 19. ETAPI «GIRA D'ITALIA»

Beccia pred Špancem Lejarreto

Roza majica Saronni zavrnil vse napade in utrdil vodstvo na skupni lestvici

WOLKENSTEIN GRÖDEN (Selva Val Gardena) — Včerajšnja etapa je bila za Saronnijeve tekmece lepa priložnost, da vodilnega spravijo v dokajšnje težave, ali mu vsaj odvzamejo nekaj dragocenih sekund (marsikdo je menil, da bo svetovni prvak izgubil tudi po eno ali dve minuti).

Kolesarji so se morali namreč predvsem v zadnjem delu spoprijeti s pravo vzpetino, na kateri bi morali «gorški specialisti» napasti Saronnija. Zgodilo pa se je prav obratno. Saronni je odločno zavrnil vse napade (z njim se je enakovredno boril le Visentini) in celo zadal svojim konkurentom težak poraz.

Zmagal pa je Mario Beccia, ki je v končnem in izenačenem sprintu premagal Španca Lejarreto.

Kolesarji imajo danes novo in tu- tadjno priložnost, da zadajo vodilnemu odločilni udarec (na sporedu je najtežja etapa s «Cima Coppia»).

RADIO

Jadran na Radiu Opčine

Jadranovi košarkarji bodo v ponedeljek, 6. junija, od 18.30 dalje gostje Radiu Opčine.

Oddajo bo vodil znani kronist Sergij Tavčar.

Skupna lestvica

1. Saronni (It.) 89.27'28", 2. Visentini (It.) po 2'25", 3. Fernandez po 3'34", 4. Van Impe (Bel.) po 5'08", 5. Beccia (It.) po 5'13", 6. Lejarreta (Sp.) po 5'38", 7. Panizza (It.) po 6'21", 8. Thurau (ZRN) po 6'53", 9. Chozas (Sp.) po 7'28", 10. Rupe- rez (Sp.) po 7'52".

NOGOMET

11. AVGUSTA V TRSTU

Triestina - Atletico Mineiro

Vodstvo tržaškega nogometnega kluba je sporočilo, da bo Triestina, v okviru praznovanja ob napredovanju v drugo italijansko nogometno ligo poleg prijateljskega srečanja 10. junija proti Anderlechtu, igrala še prijateljsko tekmo proti brazilski ekipi Atletico Mineiro, in to 11. avgusta.

Veliko pričakovanje za jutrišnji prireditelj «Slikamo in tečemo»

Med učenci osnovnih šol openskega didaktičnega ravnanja vladajo veliko pričakovanje in zanimanje za prireditelj «Slikamo in tečemo». V spremstvu učiteljev in staršev se bodo otroci 3., 4. in 5. razredov podali na repensko nogometno igrišče, kjer se bodo pomerili v globalnih spretnostih. Mlajši učenci pa bodo oddali na slikarski «ex tempore» V Veliki Repen, na Repentaru in Col. Srečanje se bo končalo okoli polnoči s podeljevanjem priložnostnih značk.

Rojanska šola «Bazoviški junaki» zopet prva

Na peti osnovnošolski olimpiadi, v organizaciji Športne šole Trst, je že drugo leto zaporedoma osvojila 1. mesto rojanska osnovna šola «Bazoviški junaki» (na sliki)

ODBOJKA

«Turnir mladinskega centra»

Ronke v polfinalu

V drugi izločilni skupini v moški odbojki je ekipa Ronk zaslužen osvojila prvo mesto in si tako priborila vstop v polfinale. Ob igrišču v Dijaškem domu se je zbralo lepo število ljubiteljev odbojke, ki s prikazano igro prav gotovo ni ostalo razočarano. Čeprav je bila premoč odbojkarjev iz Ronk očitna, sta se ostali ekipi pošteno borili in dali zares vse od sebe.

Naš prapor — Kmečka banka

2:0 (15:2, 15:4)

Ekipa iz vnožja Brd je brez posebnih težav odpravila igralce Kmečke banke. Le-ti so bili slabši predvsem pri igri ob mreži, kar so bolj izkušeni nasprotniki spretno izkoristili. Omeniti pa moramo, da ni Kmečka banka nastopila z nobenim igralcem, ki redno igra v odbojkaških prvenstvih in da so prav zato vsi vredni polvala.

Ronke — Kmečka banka 2:0

(15:0, 16:14)

Tekma se je začela zelo slabo za Kmečko banko, saj v prvem setu ni osvojila niti točke. V drugem

setu pa so igralci Ronk podcenjevali nasprotnika in igrali vse preveč nebrzno do rezultata 14:5 za Kmečko banko, nakar so znova po prijeli in z vrsto uspešnih akcij osvojili tekmo.

Ronke — Naš prapor 2:0

(15:7, 15:11)

V tekmi, ki je odločala o prvem mestu v skupini, so po predvidevanju slavili igralci Ronk. Naš prapor se je posebno v drugem setu boril prav do zadnje žoge, vendar je bilo vse zaman, saj so z uspešno igro ob mreži Ronke osvojile tekmo in s tem tudi pravico do nastopa v polfinalu.

KONGRA LESTVICA

1. Ronke 4; 2. Naš prapor 2;

3. Kmečka banka 0.

Ekipa se nastopila v naslednjih postavah:

RONKE: M., Š., B. in A. Cetič,

Pahor, Lavrenčič.

NAŠ PRAPOR: Prinčič, D. in F.

Sošol, Bevcar, Mužič, Vogrič, Šfilič.

KMEČKA BANKA: Kuštrini, Ma-

vrič, Baša, Klanjšček, Mikuš, Fi-

gelj, Kopal, Berdon.

Današnji spored

MOŠKA ODBOJKA

Tekme bodo na odprtem igrišču v domu «A. Budala» v Stranžu. V primeru slabega vremena pa v standardni telovadnici.

19.30: Naš prapor B - Klapa;

20.30: Naš prapor B - Danica A;

21.30: Danica A - Klapa. (MAL)

1. MOŠKA DIVIZIJA 1:3

(14:16, 15:9, 4:15, 5:15)

KRAS: L., L. in R. Milčič, L. Bu-

din, Rebul, Z. Simoneta, Furlan

in Doljak.

V predzadnji tekmi končnice prve

moške divizije je Kras v sredo v

Repnu brklo razočaral in nepriča-

kovano ostal prazen rok. To je bi-

la posledica nekaterih nepotrebnih

nesoglasij v ekipi in pa zelo sla-

bega sprejema, kar je vplivalo na

učinkovitost napada. (B. S.)

Za srečanje proti Jugosloviji

Sklicana italijanska

olimpijska reprezentanca

RIM — Za kvalifikacijsko nogo-

metno tekmo proti Jugosloviji, ve-

javljeno za nastop na olimpijskem tur-

niru, so bili sklicani naslednji ita-

lijanski igralci: Baggi, Sabato (In-

ter), Barresi, Battistini, Tassotti (Mi-

lan), Biaschi (Genoa), Contratto,

Galli, Massaro (Fiorenina), Fanna,

Sacchetti, Tricella (Verona), Fer-

rario, Pellegrini (Napoli), Giordano

(Lazio), Jorio, Nela, Tancredi, Vier-

chowod (Roma), Marchetti (Caglia-

ri).

ODBOJKA

NA TURNIRU NA REKI

Sokol Meblo prvi

V nedeljo se je Sokol Meblo udeležil ženskega odbojkaškega turnirja za «3. memorial Pavle Lucijani- vič», ki se je odvijal na odprtih igriščih športnega centra Jugolinije z Reke. Poleg Nabrežnik so se turnirja udeležile še ekipe Kopa, Poreča in organizatorja, Jugolinije. Pove- diti moramo, da je Sokol Meblo nastopal v dokaj nenavadni postavi, iz igrala prve in druge ekipe. Kljub temu so se dokaj dobro znašli in se celo uvrstili v finale, kjer so si- cer Poreču prepustili prvi set, ven- dar so si zatem s pošteno igro zagotovili končno prvo mesto.

IZIDI: Sokol Meblo - Jugolinija 2:1 (14:16, 15:7, 15:13); Poreč - Koper 2:1 (15:10, 15:17, 15:12); FI- NALE ZA 3. MESTO: Jugolinija - Koper 2:1 (15:7, 10:15, 15:12); FI- NALE ZA 1. MESTO: Poreč - So- kol 1:2 (15:7, 3:15, 13:15).

POSTAVA SOKOLA MEKLO: Pe- sarešini, Zandomeni, Ušaj, M. Per- tot, Kralj in Legiša (S.J.).

Danes razsodba

MILAN — Včeraj je disciplinska komisija nogometne zveze zasedla nogometaše in predstavnike klubov Interja in Genoe glede «znane pre- stvne tekme», pred katero naj bi prišlo do domene glede končnega izida.

Razsodbo bodo verjetno dali že da- nes ali najpozneje jutri.

Danes razsodba

MILAN — Včeraj je disciplinska komisija nogometne zveze zasedla nogometaše in predstavnike klubov Interja in Genoe glede «znane pre- stvne tekme», pred katero naj bi prišlo do domene glede končnega izida.

Razsodbo bodo verjetno dali že da- nes ali najpozneje jutri.

Danes razsodba

MILAN — Včeraj je disciplinska komisija nogometne zveze zasedla nogometaše in predstavnike klubov Interja in Genoe glede «znane pre- stvne tekme», pred katero naj bi prišlo do domene glede končnega izida.

Razsodbo bodo verjetno dali že da- nes ali najpozneje jutri.

Danes razsodba

MILAN — Včeraj je disciplinska komisija nogometne zveze zasedla nogometaše in predstavnike klubov Interja in Genoe glede «znane pre- stvne tekme», pred katero naj bi prišlo do domene glede končnega izida.

Razsodbo bodo verjetno dali že da- nes ali najpozneje jutri.

Danes razsodba

MILAN — Včeraj je disciplinska komisija nogometne zveze zasedla nogometaše in predstavnike klubov Interja in Genoe glede «znane pre- stvne tekme», pred katero naj bi prišlo do domene glede končnega izida.

Razsodbo bodo verjetno dali že da- nes ali najpozneje jutri.

Danes razsodba

MILAN — Včeraj je disciplinska komisija nogometne zveze zasedla nogometaše in predstavnike klubov Interja in Genoe glede «znane pre- stvne tekme», pred katero naj bi prišlo do domene glede končnega izida.

Razsodbo bodo verjetno dali že da- nes ali najpozneje jutri.

Danes razsodba

MILAN — Včeraj je disciplinska komisija nogometne zveze zasedla nogometaše in predstavnike klubov Interja in

UTRjuje SE PREPRIČANJE O NEMOČI OROŽJA

Latinska Amerika išče izhod iz sedanje krize

Poziv za mir iz Cartagene - Neuspeli kontrarevolucije v Nikaragvi in težave salvadorskega režima

CARTAGENA (Kolumbija) — Zunanji ministri in predstavniki 23 držav Latinske Amerike in Karibov so se ob priliki slovesnosti ob 450-letnici ustanovitve Cartagene zavežili za pomiritev zelenega kontinenta in pozvali vse države naj poišče izhod iz sedanje gospodarske krize z združevanjem ekonomskih potencialov, ker vrh v Williamsburgu ni izpolnil pričakovanih Latinske Amerike. V listini, ki jo je imenovala «Acta de Cartagena» je 16 zunanjih ministrov poudarilo potrebo, da je treba vse spore reševati po mirni poti in da je treba dosledno spoštovati načelo nevmesavanja v notranje zadeve tujih držav.

Kljub temu da listina iz Cartagene ne omenja pobud skupine «Conadara» glede hondurasko - nikaragovskega spora, so se zunanji ministri pohvalno izrazili o teh napo-

Jo časopisnih vestih o poskusu destabilizacije Surinama Washington sedaj prikriti grozi Grenadi. Predsednik male otoške države Bishop je zato prispel na zasebni obisk v Washington, da bi vsaj javnemu mnenju dokazal neresničnost obtožb o vsevečji odvisnosti Grenade od kubanske politike. Reaganova administracija je namreč zagnala vik in krik, ker so na Grenadi zgradili novo mednarodno letališče, ki ima do 3 kilometre dolge pristajalne steze. Bishop je ob tem poudaril, da so na drugih otokih še daljše pristajalne steze. Glede vezi s Kubo pa je poudaril, da ima Mehika še tesnejše stike s Havano, a je nihče ne obtožuje. Iz tega sledi, da so obtožbe Reaganove administracije le nasprotovanje napredni revolucionarni vladi na Grenadi.

Afrika bo rabila svoje vodne sile predvsem zase

DAKAR — Načrt o gradnji velikanskega elektrovođa, ki naj bi pripeljal v Italijo in v druge evropske države energijo iz velikih afriških rek je, kot vse kaže, «šel po vodi» še pred izdelavo. Na mednarodnem seminarju za energijo, ki sta ga priredila Afriški inštitut za gospodarski razvoj in italijansko državno podjetje za petrole ENI, se je namreč že na včerajšnjem začetku pokazalo, da so izvedbi takega načrta, ki naj bi oskrbel Italijo in Evropo z okrog 2.500 milijardami kilovatnih ur električne energije letno, kar bi ustrezalo več kot 400 milijardam centralam po tisoč megavatov, na poti ne je tehnične, ampak tudi politične ovire.

S tehnične plati bi bilo treba premostiti velike težave pri napeljavi 7 tisoč km elektrovođa od reke Zaire do sredozemske obale (najdaljši elektrovođi doslej segajo največ 1.500 km), še večja ovira pa je nasprotovanje afriških držav, da bi se pustile še nadalje izkoriščati. «Sodelovanje med Severom in Jugom se ne sme omejevati na postavljanje na razpolago industrijskim državam, kjer ni več pomeni energije, ogromni hidroelektrični potenciali afriških držav,» je odkrito povedal večeraj zastopnik Slonokoščene obale Alkon.

Zavezi afriških držav, da se morajo upirati novim, neokolonialističnim oblikam izkoriščanja, je namreč vedno močnejša. To dokazuje tudi primer roparstva načrta, pri katerem je bila vpeljena tudi italijanska državna družba AGIP, o izkoriščanju ogromnega ležišča metana v Nigeriji, ki naj bi ga pripeljali v Evropo preko Gibraltarke, kar so se afriške države odločile, da bodo svoje energetske vire uporabljale predvsem za svoj razvoj.

rih. Pobudo je pozitivno ocenil tudi vodja sandinistične revolucije Daniel Ortega, ki pa je obenem navedel, da bi bili možni že kratkoročni rezultati, če ne bi Honduras in druge srednjeameriške države odbile neposredni dialog z Nikaragvo. Ob tem je Ortega poudaril «blokovo obnašanje» Honduras, Gvatemala, Salvadorja in Kostarike, ki pa je le rezultat washingtonskih pritiskov.

Besede miru na zelenem kontinentu postajajo torej iz dneva v dan glasnejše, saj se postopoma vsi zavedajo, da z orožjem ni mogoče odpraviti nesoglasij in hudih družbenih konfliktov, ki tarejo Latinsko Ameriko. Agresija proameriških kontrarevolucionarjev na neuvrščenem Nikaragvo doživlja po vsem sodeč neuspeh. Brez aktivne pomoči Honduras in financne ZDA bi sandinisti z lahkoto opravili z napadalci. Ob tem je zgovorna ugotovitev, da so gverilci bivšega sandinističnega poveljnika Pastore v tečajih, saj jim Washington ne pomaga. Ostale tri protirevolucionarne skupine pa se že pogajajo o združitvi svojih sil v upanju, da bi jih podprl vsaj del prebivalstva.

Tudi desničarski salvadorski režim je kljub izdatni ameriški podpori v hudih težavah. Gverila je v zadnjih dneh osvobodila več pomembnih strateških točk, napoveduje pa tudi uboje ameriških vojaških svetovalec. V takem za Washington ne preveč dober položaju skuša Reagan poiskati vsaj navidezno kompromisno rešitev. Novi ameriški «spuščajoč» veleposlanik za Latinsko Ameriko Richard Stone je na poti v Salvador, Kostariko, Panamo, Honduras, Nikaragvo, Gvatemalo, Belizo, Kolumbijo, Venezuelo in Mehiko. V teh državah naj bi uradno skušal zgladiti sedanjo krizo Srednje Amerike. Predvsem pa se bo trudil, da zavre obtožbe o ameriškem vmešavanju in destabilizacijskih načrtih Reaganove administracije v tem delu sveta.

Po 8 letih zopet parada ob prazniku republike

RIM — V nedeljo bo po osmih letih v glavnem mestu republike ponovno vojaška parada ob prazniku republike (2. junija). Parada, ki se je bo udeležilo 8500 vojakov in civilistov, okrog 500 vozil ter nekaj letal in helikopterja, bo tokrat v mestnem predelu S. Paolo in ne kakor v preteklosti vzdolž Ul. Fori Imperiali, kjer bi tresljaji težkih vojaških vozil lahko poškodovali razne kulturne spomenike. Po tej ulici pa bo potekala «protiparada», ki jo prav tako za nedeljo pripravlja «Zveza za enostransko razoroževanje».

V SZ izstrelili novo vesoljsko postajo

MOSKVA — V Sovjetski zvezi so včeraj izstrelili proti Veneri novo avtomatično vesoljsko postajo čvenero 15a. Postaja, ki je opremljena z naj-sodobnejšimi napravami za preučevanje površine in atmosfere o-krog Venera, naj bi prispela na cilj prve dni oktobra.

Muca z levjim srcem

Res mora biti pogumna, tale prikupna perzijska mačka, ko se tako neustrašno poganja skozi žareč obroč. Sicer pa so jo prej dobodra zdresirali, saj sodi med čivalske zvezde, ki jih na nekem ranu v Kaliforniji šolajo za nastope v filmih in televizijskih propagandnih oddajah

Samo paragrafi ne bodo zavarovali piranskih zgodovinskih spomenikov

PIRAN — Dolg spisek kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Piran govori o bogati kulturni dediščini, ki jo je zgodovina naplavila na tem območju. Po novem zakonu o naravi in kulturni dediščini mora občinska skupščina posvetiti posebno skrb in zagotoviti ustrezno varovanje tega bogastva. Prav zaradi tega so pri medobčinskem zavodu za spomeniško varstvo v Piranu sestavili osnutek odloka, ki bo razglasil vse kulturne spomenike v občini, jih nazorno označil in opisal, navedel lastnika, oziroma upravitelja in varstven režim za vsak spomenik posebej. Čeprav zavod za spomeniško varstvo iz Pirana še nima po-

polnega pregleda nad vsem spomeniškim fondom v občini, pa so skušali zajeti vsa arheološka, naselbinska, zgodovinska in memorialna območja ter arheološke, umetnostne in arhitekturno-ekološke, zgodovinske in memorialne ter tehnično nepremične spomenike.

Po sprejetju ustreznega odloka bodo vse omenjene spomenike vpisali v zemljiško knjigo in seznanili imetnike, oziroma upravitelje teh spomenikov z varstvenim režimom, z razvojnimi usmeritvami in drugimi obveznostmi, ki jih imajo posamezniki in družba od teh vrednot. Seveda bi bil odlok sam po sebi nesmiseln, če v občini ne bi posvetili še več pozornosti varovanju kulturne dediš-

čine. Kdo na primer sploh ve, da so pri gradnji hotela Lucija odkrili tlak, kanalizacijo in opeko, ki priča o rimski stavbi na tistem terenu, koliko kulturnih spomenikov (predvsem starih piranskih hiš) je že premočno načel zob časa (pa tudi tisti, ki ne spoštujejo navodil zavoda za spomeniško varstvo), koliko umetniških in kulturno - zgodovinskih vrednot v piranski občini je tako skritih, da zanje ve le peščica ljudi... O vseh teh stvarih bodo morali v Piranu še premisliti, spregovoriti in ukrepati. Sam parir, na katerem bo napisan odlok o varovanju dragocenih piranskih spomenikov ne bo obvaroval tega kulturnega bogastva. (bš)

«Sladoledni premor» za poljske vojake

Poljski vojaki so si med prostimi uricami sončne nedelje privoščili sladoled na tržnici v starem delu Varšave. Pa saj nikjer ne piše, da osvetožuća slaštica prija samo otrokom! (Telefoto AP)

Novosadsko priznanje za Josipa Vidmarja

Vidmar je bil dosleden zagovornik misli, da je umetnost izpovedovanje človeške individualnosti

NOVI SAD — Na seji glavnega odbora Sterijinega pozorja so predsedniku Josipu Vidmarju, ki se umika s te dolžnosti, na kateri je bil od ustanovitve pozorja, v znamenje priznanja in spoštovanja za vse, kar je storil, slovesno izročili listino Sterijinega pozorja. V imenu glavnega odbora Sterijinega pozorja in Novega Sada, katerega častni občan je Josip Vidmar, se mu je za velikanski prispevek zahvalil Jovan Dejanović.

«Pred 28 leti je začelo delovati pozorje, pred 28 leti je bil za njegovega predsednika izvoljen Josip Vidmar. Že takrat sta Sterijino humanistično delo in Vidmarjeva o-snovna estetična etična misel, da je umetnost izpovedovanje človekove individualnosti, našla v pozorju tudi nov smisel in novo praktično potrditev svoje vrednosti. Ob prve-

Pri Zagrebu bodo gradili novo jedrsko centralo

ZAGREB — Republiški komite za energetiko Hrvaške je predlagal ustanovitev delovne organizacije za pripravo gradnje druge jedrske elektrarne v Jugoslaviji, ki jo bodo zgradili v Prevlaki, 30 kilometrov od Zagreba.

Tako kot Krško nuklearno, bosta tudi to jedrsko elektrarno skupno gradili Hrvaška in Slovenija. Drugi objekt takešne vrste v Jugoslaviji bodo predvidoma začeli graditi leta 1985, dokončali pa naj bi ga leta 1993.

Na leto bo nova nuklearna dajala 3 milijarde kilovatnih ur električne energije. Na primerjavo navedimo, da zdaj na Hrvaškem na leto skupno porabi približno 12 milijard kilovatnih ur.

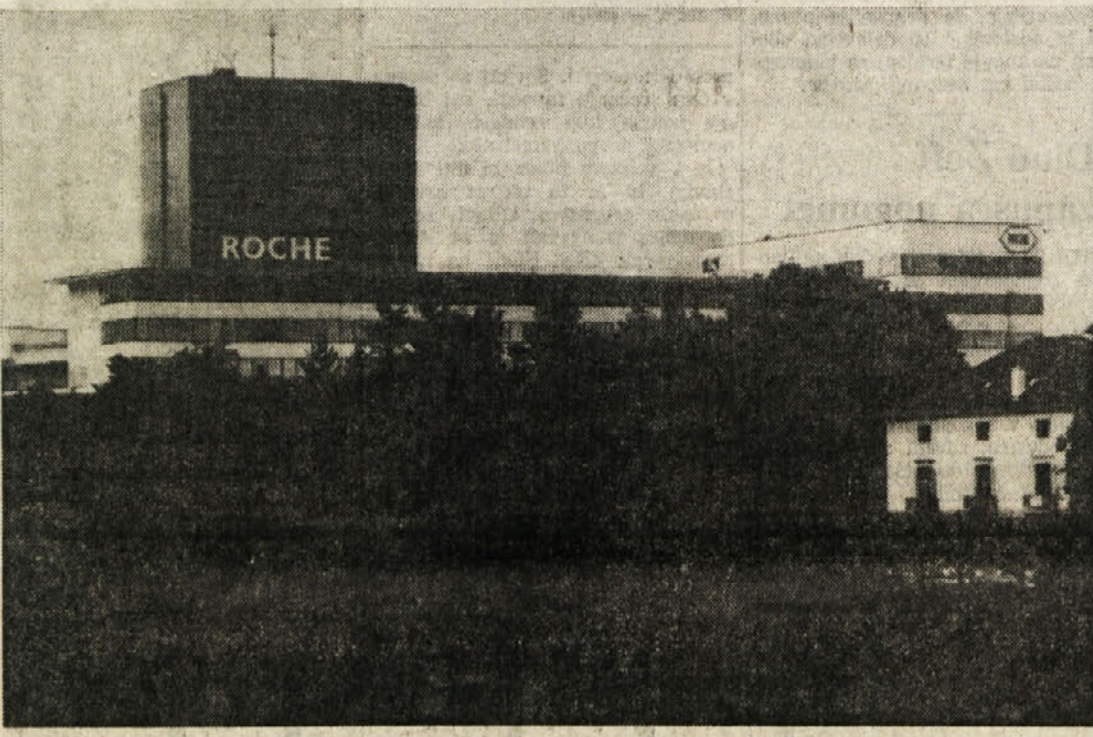
Smrtna obsodba na Kosovu

PRISTINA — Senat vrhovnega sodišča Kosova je potrdil smrtno kazen Feratu Muju, upokojencu iz vasi Samodreže pri Vučitrnu, ki je pred enim letom s pomočjo dveh mladoletnikov ubil 21-letnega Daniela Milinčiča na posestvu njegove matere. Kot je znano, je ta gnusni uboj izrazil hude politične posledice in vplival na mednarodne odnose v vučitrnski občini in na širšem območju.

Vrhovno sodišče Kosova je kot tretjestopenjsko sodišče potrdilo, da je Ferat Muja kriv za uboj iz nizkosti, zaradi nacionalne nestrpnosti in mržnje ter da je kriv tudi za brezobzirno nasilniško obnašanje. S tem so zavrnili pritožbo morilca in njegovih branilcev, obsodba pa je postala pravomočna. (dd)

BEOGRAD — Zvezni sekretar za zunanje zadeve je sporočil, da so ameriški pravosodni organi na zahtevo jugoslovanskega zveznega sekretariata za pravosodje 27. maja izročili Zorana Stojadinovića, blagajnika v generalnem konzulatu SFRJ v Clevelandu. Stojadinovića dolžijo kaznivskega dejanja zlouparabe. On je pred časom zaprosil za politični azil v ZDA.

Švica - zadnje «zatočišče» dioksina

PRIMORSKE VESTI

Tudi letos pester portoroški program

V juliju in avgustu ne bo dneva, da se ne bi kaj dogajalo

PORTOROŽ — Portoroški Avditorij je tudi letos pripravil bogat program kulturnih in zabavnih prireditve, ki bodo pomagale dajati poseben ton poletnemu vzdušju ob morju. Menda ne bo v tednu (to velja predvsem za julij in avgust), da se ne bi kaj dogajalo. Nekaj prireditve pa bo takih, da bodo privabile turiste tudi iz oddaljenih krajev.

Naj najprej omenimo zabavnoglasbeno prireditev «Zlata vrtinca 83», ki bo na sporedu 9. in 10. junija (prvi bo generalna, drugi pa prava prireditev, vendar bodo gledalci o-bakrat prisostvovali dogodku in to z eno in isto vstopnico). Gre za mednarodno televizijsko oddajo, ki jo bodo posnemale televizijske hiše iz Avstrije, ZR Nemčije, Švice, Italije, Madžarske in Jugoslavije, vsaka država pa bo predstavila po tri najbolj uspešne zabavnoglasbene izvajalce. To prireditev bo avgusta prenašala tudi ljubljanska televizija.

Sledilo bo še več zanimivih pletelj pri pravnih zabavnih predstav — 12. julija zabavni program z modno revijo — «Melodije Milde sorte», 16. julija bo v portoroškem Avditoriju nastopila Tereza Kesovija, 23. julija bo še šeststič zapored priljubljen festival — Melodije morja in sonca, 6. avgusta nastop naših naj-boljših pop-rockerskih skupin, 9. avgusta nastop nekdanji popularni slovenski pevec narodnozabavne glasbe, 13. avgusta izbira portoroške lepotic in nadalje ognjemet za portoroško noč (ta naj bi letos blestela vsaj toliko kot lani), med 25. in 27. avgustom bo mednarodni folklorni festival s skupinami iz Madžarske, Romunije, Bolgarije, Sovjetske zveze, Poljske, Škotske in Jugoslavije, 3. septembra bodo nastopili Aveniki, 17. septembra pa bo mednarodno tekmovalstvo v akrobatskem rock'n'rollu.

Največja novost bo program prireditve na srednjeveški tržnici, kjer se bo vsak dan kaj dogajalo — nastopili bodo žonglerji, požiralci ognja, čarovniki, pantomimiki, organizirali bodo licitacijo oddaja, nastop v «Kaj veš, kaj znaš» za turiste, pa viteški dvoboji, zabavne igrice, različna tekmovalstva in spretnosti in drugih družbenih igrar in še bi lahko naštevali.

BORIS SULIGOJ

Novinarji o miru

KOPER — Obalno-kraški aktiv jugoslovanske lige za mir in televizija Koper. Capodistria z organizacijskim odborom «kopskih srečanj» so pobudniki in organizatorji meddržavne okrogle mize na temo «Novinar in boj za mir», ki bo potekala 17. junija zvečer v studiu koprake televizije, udeležilo pa naj bi se deset novinarjev iz Slovenije in Furlanije - Julijske krajine. Neposredni televizijski prenos bo potekal vzporedno z glavno večerno prireditvijo kopskih srečanj, ki jih že četrto leto pripravljajo pripadniki italijanske narodnosti iz Kopra.

Izhodišče okrogle mize je resolucija helsinške konference in dokument UNESCO, ki ga je sprejelo 145 članic Združenih narodov. Ugledni novinarji pa naj bi v razpravi o najboljših prečitih vprašanih miru v svetu zajeli predvsem vlogo sredstev javnega obveščanja na omejenem območju in pri uresničevanju osimskih sporazumov, kot najtrdnjave temelja za prijateljsko sodelovanje dveh držav v o-srčju Evrope in za uveljavljanje območja miru na Jadranu. (bš)

ZAKRBLJEN DOKUMENT POLITBIROJA CK KP SZ

V Sovjetski zvezi se vedno manj prebivalcev uči ruskega jezika

Politbiro poudarja, da je znanje ruščine potrebno za nadaljnje zblizanje sovjetskih narodov in narodnosti

MOSKVA — V Sovjetski zvezi se manjša število ljudi, ki se učijo ruski jezik. Politbiro CK KPSZ je zaradi tega na svoji zadnji seji odobril ukrepe, ki naj bi popravili položaj in zagotovili, da bi se učenici in dijaki na vseh šolah učili rusko. Kot se bilo rečeno, je v pogojih, ko se vse bolj prepletajo gospodarski tokovi v deželi, «vse večji pomen znanja ruskega jezika».

Že pred odločitvijo politbiroja, da je treba posvetiti večjo pozornost učenju ruskega jezika v sovjetskih šolah, je bilo v tiskajšnjem tisku opaziti previdna opozorila, da se v zadnjih letih v celotni Sovjetski zvezi manjša število ljudi, ki se učijo rusko. Nacionalno vprašanje in enakopravnost vseh sovjetskih narodov ter narodnosti sta bila za sovjetske ljudi in oblasti vedno zelo občutljiva, zaradi česar ni čudno,

če so na nov «fenomen» v narodnostnih procesih začeli prvi opozarjati znanstveniki.

Že pred dvema mesecema je akademik Jurij Bromlej v partijskem teoretičnem glasilu Komunist na primer zapisal, da v nekaterih sovjetskih republikah «mladina slabše obvlada rusko kot pa ljudje srednjih let in da danes v Sovjetski zvezi še vedno 40 odstotkov neruskega prebivalstva ne zna rusko, ali pa vsaj ne govori dovolj dobro, da bi lahko ta jezik tudi praktično uporabljali.

Nihče v Moskvi seveda ne trdi, da bi se morali v Sovjetski zvezi vsi naučiti rusko, vendar pa je moč pogosto slišati «priporočila», da je v procesu «internacionalizacije dežele» znanje ruskega jezika potrebno in da je «bratski ruski jezik tisti, ki zagotavlja socialistični napredek vseh sovjetskih narodov». Tu-

di na seji politbiroja je bilo tako rečeno, da je znanje ruskega jezika, poleg materinega, danes za vsakega sovjetskega državljanca obkajetno potrebno, če želi prispevati k nadaljnjemu zblizanju sovjetskih narodov in narodnosti, če želi črpati duhovne vrednote domače in svetovne kulture in če hoče slediti znanstveno - tehničnemu napreduku.

Sovjetski strokovnjaki trdijo, da se v deželi kljub vsemu krepi proces dvojezičnosti in da je «drugi jezik» praviloma ruski, ki ga govori tako 82 odstotkov vsega sovjetskega prebivalstva. Zlasti se je baje v zadnjih desetih letih razširilo znanje ruskega jezika v tistih sovjetskih republikah, ki so bile k Sovjetski zvezi pripojene leta 1940. Kot pravi Bromlej, zdaj 47,4 odstotka Moldavce govori rusko, 52,1 odstotka Litovci itd., manj napredka pa naj bi bilo na tem področju doseženega v nekaterih srednjeazijskih republikah in na Kavkazu. V Gruziji tako še zmeraj zna rusko komaj 26,7 odstotka ljudi.

Zanimivo so tudi ocene, da se počasi narodnostni procesi v Sovjetski zvezi «konsolidirajo» in da se je v zadnjih desetletjih (od leta 1926 do 1979) zmanjšalo število različnih etničnih skupin: od 194 do 101.

K temu naj bi veliko pripomogel tudi obseg zdajšnje migracije v Sovjetski zvezi, ki je menda še posebej «zlivanje» narodov in narodnosti. Tudi posamezne sovjetske republike naj ne bi bile več tako narodnostno homogene: le še 82,6 odstotka Rusov živi tako na primer na področju Ruske sovjetske socialistične federacije, ostali (7,6 milijona) pa so se razselili po drugih republikah. Bromlej omenja pri tem zlasti Ukrajino, Kazahstan in Uzbekistan.

Vse šole v deželi bi zaradi tega morale izboljšati pouk ruskega jezika in zagotoviti potrebno število usposobljenega učiteljskega kadra. Politbiro CK KPSZ je poleg tega tudi priporočal, da se pripravijo novi učbeniki, izpopolnijo slovarji in izboljša didaktično delo s študijsko učno mladino. DANILO SLIVNIK

Strožje nadzorstvo nad tovornjaki TIR

RIM — Na ministrstvu za javna dela pripravljajo novo normo, po kateri bo na novo urejen promet tovornjakov TIR. Ustrezni postopek je sprožila dežela Ligurija po vrsti hudih nesreč, ki so jih na tamkajšnjih cestah zakrivilo šoferji tovornjakov v mednarodnem prometu. Nova norma, za katero ni še jasno, ali bo zadobila obliko zakonskega odloka ali pa bo enostavno vključena v nov prometni zakonik v pripravi, bo dokaj strožja od sedanjih. Šofer tovornjaka TIR, ki bi ga zalotili pri hujskem prekršku prometnega pravilnika, bo moral takoj plačati naloženo denarno kazen ali pa predložiti mednarodno zavarovalno polico vrste kasko. V nasprotnem primeru mu bodo organi javne varnosti zaplenili vozilo. Če dovoljeno mero natovornjeni kamioni so lani na italijanskih cestah povzročili 102.000 nesreč, pri katerih je izgubilo življenje 3.000 ljudi.

Dosmrtna ječa za esesovca Bartha?

BERLIN — Na procesu proti Heinrichu Barthu, bivšemu esesovskemu oficirju, je državni tožilek Horst Bunes včeraj zahteval obsodbo na čista na dosmrtno ječo. Barth, ki je danes 63 let, je bil ugotovljen za krivca za smrti 74 civilistov (med temi 22 otrok) na Češkoslovaškem in v Franciji ter ga je treba zato oza vedno izločiti iz socialistične družbe.

Prispevanje za DIJAŠKO MATICO

XVIII. NATEČAJ - RAZSTAVA VIN DEŽELE FURLANIE - JULJSKE KRAJINE

«GRAN PREMIO NOE»

Mestna dvorana za razstavo

GRADIŠČE - GORICA

27. MAJA - 5. JUNIJA 1983

Danes povezava deželnih vin s prstom San Daniele

V soboto in nedeljo povezava jedi iz pokrajine Reggiano z vini enoteke SERENISSIMA ter 1. ljudski natečaj za pokušnjo vin